

YÖNETMELİK

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumundan:

ÖDEME HİZMETLERİ VE ELEKTRONİK PARA İHRACI İLE ÖDEME

KURULUŞLARI VE ELEKTRONİK PARA KURULUŞLARI

HAKKINDA YÖNETMELİK

BİRİNCİ KISIM

Genel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, Türkiye’de faaliyet gösteren ödeme kuruluşları ve elektronik para kuruluşlarının yetkilendirilmesi ve faaliyetleri ile ödeme hizmetleri ve elektronik para ihracına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 20/6/2013 tarihli ve 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanunun 12, 14, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25 ve 26 ncı maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte yer alan;

- a) Alıcı: Ödeme işlemine konu fonun ulaşması istenen gerçek veya tüzel kişiyi,
- b) Doğrudan borçlandırma: Gönderenin kendi ödeme hizmeti sağlayıcısına, alıcıya veya alıcının ödeme hizmeti sağlayıcısına verdiği onaya dayanılarak, ödeme işleminin alıcı tarafından başlatıldığı ve gönderenin ödeme hesabının borçlandırıldığı ödeme hizmetini,
- c) Elektronik para: Elektronik para ihraç eden kuruluş tarafından kabul edilen fon karşılığı ihraç edilen, elektronik olarak saklanan, Kanunda tanımlanan ödeme işlemlerini gerçekleştirmek için kullanılan ve elektronik para ihraç eden kuruluş dışındaki gerçek ve tüzel kişiler tarafından da ödeme aracı olarak kabul edilen parasal değeri,
- ç) Elektronik para ihraç eden kuruluş: Elektronik para kuruluşları ile 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu kapsamındaki bankaları,
- d) Elektronik para kuruluşu: Kanun kapsamında elektronik para ihraç etme yetkisi verilen tüzel kişiyi,
- e) Fatura ödemesi: Elektrik, telefon, su, doğalgaz gibi ihtiyaçların karşılanmasına yönelik sunulan hizmetlerin karşılığı olarak yapılan ödemeler, vergi, resim, harç, sosyal güvenlik primi ödemeleri ve bunlara bağlı cezalar ile Kurumca uygun görülen diğer ödemeleri,

- f) Fon: Banknot, madeni para, kaydı para veya elektronik parayı,
- g) Fona çevirme: Elektronik paranın banknot, madeni para veya kaydı paraya çevrilmesini,
- ğ) Gönderen: Kendi ödeme hesabından veya ödeme hesabı bulunmaksızın ödeme emri veren gerçek veya tüzel kişiyi,
- h) İcraî görev: Doğrudan gelir getirici faaliyetlerin icrasına yönelik görevleri,
- ı) Kalıcı veri saklayıcısı: Ödeme hizmeti kullanıcısının kendisine gönderilen bilgiyi, bu bilginin amacına uygun olarak makul bir süre incelemesine elverecek şekilde kaydedilmesini ve değiştirilmeden kopyalanmasını sağlayan ve bu bilgiye aynen ulaşılmasına imkân veren kısa mesaj, elektronik posta, internet, CD, DVD, hafıza kartı ve benzeri her türlü araç veya ortamı,
- i) Kanun: 20/6/2013 tarihli ve 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanunu,
- j) Kimlik tanımlayıcı: Ödeme hizmeti sağlayıcısı tarafından kimliğinin belirlenmesi ve diğer kullanıcılardan ayırt edilmesi amacıyla ödeme hizmeti kullanıcısına özgülenen sayı, harf veya sembollerden oluşan kombinasyonu,
- k) Kişisel güvenlik bilgileri: Ödeme işleminin bir ödeme aracı ile gerçekleştirilmesinde kullanılabilecek şifre, son kullanma tarihi, güvenlik numarası gibi ödeme aracını ve ödeme aracı kullanıcısının kimliğini belirleyici bilgileri,
- l) Kontrol: Bir tüzel kişinin; sermayesinin, asgari yüzde elli birine sahip olma şartı aranmaksızın, çoğunluğuna doğrudan veya dolaylı olarak sahip olunması veya bu çoğunluğa sahip olunmamakla birlikte imtiyazlı hisselerin elde bulundurulması veya diğer hissedarlarla yapılan anlaşmalara istinaden oy hakkının çoğunluğu üzerinde tasarrufta bulunulması suretiyle veya herhangi bir suretle yönetim kurulu üyelerinin karara esas çoğunluğunu atayabilme ya da görevden alma gücünün elde bulundurulmasını,
- m) Kullanıcı: Ödeme hizmeti kullanıcısı ile elektronik para kullanıcısını,
- n) Kurul: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunu,
- o) Kuruluş: Ödeme kuruluşları ve elektronik para kuruluşlarını,
- ö) Kurum: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunu,
- p) Merkez Bankası: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Anonim Şirketini,
- r) Ödeme aracı: Ödeme hizmeti sağlayıcısı ile kullanıcısı arasında belirlenen ve ödeme hizmeti kullanıcısı tarafından ödeme emrini vermek için kullanılan kart, cep telefonu, şifre ve benzeri kişiye özel aracı,
- s) Ödeme emri: Ödeme hizmeti kullanıcısı tarafından ödeme işleminin gerçekleştirilmesi amacıyla ödeme hizmeti sağlayıcısına verilen talimatı,
- ş) Ödeme hesabı: Ödeme hizmeti kullanıcısı adına açılan ve ödeme işleminin yürütülmesinde kullanılan hesabı,
- t) Ödeme hizmeti: Kanunun 12 nci maddesinde belirtilen hizmetleri,
- u) Ödeme hizmeti kullanıcısı: Gönderen, alıcı veya her ikisi sıfatıyla belirli bir ödeme hizmetinden faydalanan gerçek veya tüzel kişiyi,
- ü) Ödeme hizmeti sağlayıcısı: Kanunun 13 üncü maddesinde belirtilen 5411 sayılı Kanun kapsamındaki bankaları, elektronik para kuruluşlarını ve ödeme kuruluşlarını,
- v) Ödeme işlemi: Gönderen veya alıcının talimatı üzerine gerçekleştirilen fon yatırma, aktarma veya çekme faaliyetini,

y) Ödeme kuruluşu: Ödeme hizmeti sağlamak ve gerçekleştirmek için Kanun kapsamında yetkilendirilmiş tüzel kişiyi,

z) Referans döviz kuru: Ödeme hizmeti sağlayıcısı tarafından uygulanan veya kamuya açık bir kaynaktan alınan ve yabancı para ile yapılan işlemlerde kullanılan döviz kurunu,

aa) Şube: Ödeme kuruluşu ve elektronik para kuruluşunun bağımlı bir parçasını oluşturan ve faaliyetlerinin tamamını veya bir kısmını kendi başına yapan iş yerini,

bb) Temsilci: Ödeme kuruluşu veya elektronik para kuruluşunun adına ve hesabına hareket eden gerçek veya tüzel kişiyi,

cc) Tüketici: Ticari veya mesleki olmayan amaçlarla hareket eden gerçek veya tüzel kişiyi,

çç) Uzaktan iletişim aracı: Mektup, katalog, telefon, faks, radyo, televizyon, elektronik posta mesajı, internet, kısa mesaj hizmetleri gibi fiziksel olarak karşı karşıya gelinmeksizin sözleşme kurulmasına imkân veren her türlü araç veya ortamı,

dd) Üst yönetim: Kuruluşun yönetim kurulu üyeleri, genel müdür ve genel müdür yardımcıları, iç kontrol ve risk yönetimi birimlerinin yöneticileri ile başka unvanlarla istihdam edilseler dahi, danışmanlık birimleri dışındaki birimlerin, yetki ve görevleri itibarıyla genel müdür yardımcısına denk veya daha üst konumlarda görev yapan yöneticilerini,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Dolaylı Pay Sahipliği

Dolaylı pay sahipliğinin hesaplanması

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında, gerçek kişilere ait dolaylı pay sahipliğinin belirlenmesinde, bir gerçek kişi ile eş ve çocuklarına ve bunların sınırsız sorumlulukla katıldıkları ortaklıklara veya bu kişi veya ortaklıkların ayrı ayrı veya birlikte kontrol ettikleri ortaklıklara ait paylar birlikte dikkate alınır. Tüzel kişilere ait dolaylı pay sahipliğinin belirlenmesinde bunlara ait paylar ile bunların kontrol ettikleri ortaklıklara ait paylar birlikte hesaplanır.

(2) Bir gerçek veya tüzel kişinin bir kuruluşun sermayesindeki dolaylı pay sahipliğinin tespitinde uygulanacak usul ve esaslar aşağıda belirtilmiştir:

a) Kuruluşta pay sahibi bulunan veya pay devralacak tüzel kişi ortaklıklar ile varsa bunların tüzel kişi ortaklarının ortaklık yapıları zincirleme bir suretle gerektiği takdirde gerçek kişilere ulaşılmaya kadar tespit edilir.

b) Kuruluş sermayesinde tüzel kişiler aracılığı ile olan dolaylı pay sahipliği oranı, iştirak oranlarının çarpılması suretiyle hesaplanır. Aynı kişinin ara kademelerde yer alan tüzel kişilere doğrudan iştiraki bulunması halinde, söz konusu doğrudan iştirak oranı, müteakip çarpım işleminden önce o kademeye kadar ulaşılan orana ilave edilir.

İKİNCİ KISIM

Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para

BİRİNCİ BÖLÜM

Ödeme Hizmetleri

Ödeme hizmeti

MADDE 5 – (1) Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrasında sayılan ödeme hizmetleri, Merkez Bankası, 5411 sayılı Kanun kapsamındaki bankalar ile Kurulca faaliyet izni verilen Türkiye’de kurulu kuruluşlar ve 9/5/2013 tarihli ve 6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanununda verilen yetkiler çerçevesinde Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi tarafından gerçekleştirilir.

(2) Kuruluşun unvanının ödeme kuruluşu ya da elektronik para kuruluşu olduğunu gösterir ibareleri içermesi zorunludur.

(3) Kuruluş, Kanunun 14 üncü maddesinin üçüncü fıkrasına göre tuttuğu ödeme hesabına faiz işletemez, ödeme hesabı sahibine süreye veya tutara bağlı herhangi bir menfaat sağlayamaz. Ödeme kuruluşu mal veya hizmet alımından kaynaklanan ödeme işleminin gerçekleştirilmesi amacıyla ödeme hesabına bağlı ödeme aracı ihraç edemez.

(4) Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde sayılan hizmetler, aracı olarak faaliyet gösteren bilişim veya elektronik haberleşme işletmecisinin kontrolünü elinde bulundurduğu ve temsilcisi olduğu kuruluş tarafından yerine getirilir. Elektronik haberleşme işletmecisinin diğer düzenlemelerden kaynaklanan mali yükümlülükleri saklıdır.

(5) Elektronik haberleşme hizmeti sunmak üzere yetkilendirilmiş işletmecilerin ön ödemeli aboneleri tarafından elektronik haberleşme hizmeti için ödenen tutarların elektronik haberleşme hizmeti dışında mal veya hizmet alımı için kullanılması Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi kapsamında ödeme hizmeti olarak kabul edilir. Bu ödeme hizmetinin dördüncü fıkraya uygun olarak gerçekleştirilmesi esastır.

(6) Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde sayılan fatura ödemelerine aracılık edilmesine yönelik hizmetlerin yürütülmesinde, kuruluşun fatura üreten kurumlar ile adlarına tahsilat yapılabilmesi konusunda sözleşme yapması şarttır.

İKİNCİ BÖLÜM

Elektronik Para

Elektronik paranın ihraç

MADDE 6 – (1) Elektronik para ihraç eden kuruluş, aldığı fon tutarı kadar elektronik parayı gecikmeksizin ihraç eder. 13 üncü maddenin üçüncü fıkrası saklı kalmak kaydıyla, elektronik para temin etmek üzere elektronik para kuruluşunun temsilcisine verilen fonlar, elektronik para kuruluşuna verilmiş sayılır.

(2) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında, elektronik para, elektronik para temin etmek üzere ödeme yapıldığı anda ihraç edilmiş sayılır.

(3) Elektronik para ihraç eden kuruluş, elektronik para karşılığında aldığı fonun tutarını gösteren dekontu kağıt üzerinde veya elektronik ortamda elektronik para kullanıcılarına vermek zorundadır.

(4) Elektronik para karşılığında alınan fon için faiz işletilemez ve elektronik para kullanıcılarına elektronik paranın tutulduğu süreye ve tutara bağlı herhangi bir menfaat sağlanamaz.

Elektronik paranın geri ödenmesi

MADDE 7 – (1) Elektronik para ihraç eden kuruluş, diğer kanunların verdiği yetkiler ve koyduğu yükümlülükler saklı kalmak kaydıyla, elektronik para kullanıcısının talebi üzerine elektronik paranın karşılığı kadar fonun geri ödenmesine ilişkin işlemleri gecikmeksizin yapmakla yükümlüdür. Geri ödeme elektronik paranın fona çevrilmesi suretiyle gerçekleştirilir.

(2) Elektronik para kullanıcısı elektronik paranın bir kısmının veya tamamının fona çevrilmesini talep edebilir.

(3) Elektronik para ihraç eden kuruluş ile elektronik para kullanıcısı arasındaki sözleşmede fona çevirme koşulları ödenecek ücretler de dâhil olmak üzere açıkça kararlaştırılır. Sözleşmede elektronik para için bir yıldan az olmamak üzere bir son kullanma tarihi kararlaştırılabilir. Sözleşme imzalanmadan önce elektronik para kullanıcısı, elektronik para ihraç eden kuruluş tarafından sözleşme koşulları hakkında 39 uncu ve 40 ncı maddelere uygun olarak bilgilendirilir.

(4) Elektronik para ihraç eden kuruluş fona çevirme işlemi için, sözleşmede belirtilmiş olmak kaydıyla;

a) Sözleşmenin sona ermesinden önce talep edilmesi halinde,

b) Sözleşmede son kullanma tarihinin kararlaştırılması ve elektronik para kullanıcısının bu tarihten önce talepte bulunması halinde,

c) Son kullanma tarihinden bir yıldan uzun bir süre geçtikten sonra talep edilmesi halinde,

bu işlemin maliyetiyle orantılı bir ücret talep edebilir.

(5) Elektronik para kullanıcısının tüketici olmadığı hallerde, fona çevirme koşulları taraflar arasında serbestçe belirlenebilir.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Kuruluşlar

BİRİNCİ BÖLÜM

İzne Tabi İşlemler

Faaliyet izni

MADDE 8 – (1) Türkiye'de ödeme hizmetleri alanında faaliyette bulunmak veya elektronik para ihraç etmek üzere Kanunun 14 üncü ve 18 inci maddeleri uyarınca Kuruma yapılacak faaliyet izni başvurularında, başvuru dilekçelerine;

a) Faaliyet izni başvurusu yapılmasına yönelik yönetim kurulu kararı,

b) Başvuru sahibi şirket ile yürütülmesi planlanan faaliyetlere ve bu faaliyetlerin gerçekleştirilebilmesi için oluşturulan organizasyon yapısına ilişkin olarak Ek-1'de yer alan hususları detaylı olarak açıklayan ve şirketin yönetim kurulu üyeleri ile genel müdürü tarafından imzalanan faaliyet programı ve iş planı,

c) Şirketin bağımsız denetimden geçmiş en son finansal tabloları, finansal tabloların düzenlenmesinden sonra sermaye artırımını gerçekleştirilmiş olması durumunda sermayenin nakden ve her türlü muvazaadan ari olarak ödenmiş olduğuna ilişkin 1/6/1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanununa göre ruhsat almış Yeminli Mali Müşavirlerce onaylı rapor,

ç) Şirketin sermayesinin her türlü muvazaadan ari olarak nakden ödenip ödenmediği, Yönetmeliğin 23 üncü maddesinin birinci fıkrasında tanımlanan başlangıç sermayesinin tutarı ve öngörülen faaliyetleri gerçekleştirebilecek uygun hizmet birimleri, şikayet ve itirazlarla ilgili birimler ile bu Yönetmeliğe uygun iç kontrol, risk yönetimi, muhasebe, bilgi sistemleri ve raporlama sistemlerinin kurulup kurulmadığı, bu birimler için yeterli personel kadrosunun oluşturulup oluşturulmadığı ve personelin görev tanımları ile yetki ve sorumlulukların belirlenip belirlenmediği, yürütülecek faaliyetlerin sürekliliğine ve bilgilerin güvenliği ile gizliliğine dair gerekli tedbirlerin alınıp alınmadığı hususlarına ilişkin olarak Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yetkilendirilmiş bağımsız denetim kuruluşlarından Kurum tarafından yayınlanan Bankalarda Bilgi Sistemleri Denetimi Yapmaya Yetkili Bağımsız Denetim Kuruluşları listesinde yer alan bağımsız denetim kuruluşlarının yapılacak yerinde inceleme neticesinde hazırlanan rapor,

d) Doğrudan veya dolaylı olarak yüzde on ve üzeri paya sahip ortaklar ile kontrolü elinde bulunduran ortakların EK-2 ve EK-3'teki örneklere uygun şekilde düzenleyip noter huzurunda imza edecekleri birer beyanname,

e) Şirketin ana sözleşmesinin yayınlandığı Ticaret Sicili Gazetesinin bir örneği,

f) Şirketin doğrudan veya dolaylı olarak yüzde on ve üzeri paya sahip ortakları ile kontrolü elinde bulunduran ortaklarının müflis veya konkordato ilan etmiş olmadıklarına ilişkin taahhütnameleri (EK-4),

g) Şirketin ve şirketin doğrudan veya dolaylı olarak yüzde on ve üzeri paya sahip tüzel kişi ortakları ile kontrolü elinde bulunduran tüzel kişilerin uzlaşma yoluyla yeniden yapılandırma başvurularının tasdik edilmemiş ve haklarında iflasın ertelenmesi kararı verilmemiş olduğuna ilişkin taahhütnameleri (EK-5),

ğ) Doğrudan veya dolaylı olarak yüzde on ve üzeri paya sahip gerçek kişi ortaklar ile kontrolü elinde bulunduran gerçek kişilerin 5411 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen suçlardan hüküm giymediklerine dair taahhütnameleri ile arşiv kaydını içeren adli sicil belgeleri (EK-6),

h) Şirketin, şirketin doğrudan veya dolaylı olarak yüzde on ve üzeri paya sahip ortakları ile kontrolü elinde bulunduran gerçek ve tüzel kişilerin, 5411 sayılı Kanunun 71 inci maddesi uygulanan bankalarda veya 5411 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devredilmiş olan bankalarda doğrudan veya dolaylı olarak yüzde on veya daha fazla paya sahip olmadığına veya kontrolü elinde bulundurmadığına dair birer taahhütname (EK-7) ile bu hususlara ilişkin olarak Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonundan temin edecekleri belgeler,

ı) Şirketin ve şirketin doğrudan veya dolaylı olarak yüzde on ve üzeri paya sahip ortakları ile kontrolü elinde bulunduran gerçek ve tüzel kişilerin, tasfiyeye tâbi tutulan bankerler ile iradî tasfiye haricinde faaliyet izni kaldırılan faktoring, finansal kiralama, finansman ve sigorta şirketleri ile para ve sermaye piyasalarında faaliyet gösteren kurumlarda doğrudan veya dolaylı olarak yüzde on veya daha fazla paya sahip olmadığına veya kontrolü elinde bulundurmadığına ilişkin birer taahhütname (EK-8),

i) Doğrudan veya dolaylı olarak yüzde on ve üzeri paya sahip tüzel kişi ortaklar ile kontrolü elinde bulunduran tüzel kişilerin faaliyet konuları, yatırım ve işletme alanları hakkında ayrıntılı açıklamalar ile 3568 sayılı Kanuna göre ruhsat almış yeminli mali müşavirlerce onaylanmış veya bağımsız denetimden geçmiş son üç yıla ait bilanço ve gelir tablolarının, finansal kuruluş niteliğindeki tüzel kişi ortaklar için varsa derecelendirme şirketlerinden biri tarafından hazırlanmış rapor,

j) Doğrudan veya dolaylı olarak yüzde on ve üzeri paya sahip tüzel kişi ortaklar ile kontrolü elinde bulunduran tüzel kişilerin imtiyazlı hisselerini gösteren listeler veya imtiyazlı hisse bulunmaması halinde buna ilişkin birer taahhütname (EK-5),

k) Doğrudan veya dolaylı olarak yüzde on ve üzeri paya sahip ortaklar ile kontrolü elinde bulunduran gerçek ve tüzel kişilerin muaccel vergi ve prim borcu bulunmadığına ilişkin birer taahhütname (EK-4, EK-5),

l) Doğrudan veya dolaylı olarak yüzde on ve üzeri paya sahip gerçek kişi ortaklar ile kontrolü elinde bulunduran gerçek kişilerin mali durumları hakkında 3568 sayılı Kanuna göre ruhsat almış yeminli mali müşavirlerce düzenlenecek rapor,

m) Kurumla yürütülecek işlemlerde, varsa ortakları temsile yetkili kişi veya kişilere verilmiş vekaletname örnekleri,

n) Yönetim kurulu üyeleri ve genel müdürün 18 inci maddede belirtilen bilgi ve belgeleri,

o) 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu kapsamında oluşturulan sistemler vasıtasıyla kimlik ve adres bilgilerine elektronik ortamda ulaşılabilenler hariç, bu fıkra uyarınca belgeleri tevdi edilen yabancı uyruklu gerçek kişilerin kimlik belgesi veya pasaportlarının noter onaylı örnekleri,

eklenir. (ç) bendi kapsamında düzenlenecek raporun şekil ve kapsamını belirlemeye Kurum yetkilidir.

(2) Şirketin doğrudan veya dolaylı olarak yüzde on ve üzeri paya sahip ortakları ile kontrolü elinde bulunduran ortaklarının yurt dışında kurulu bir banka veya finansal kuruluş olması halinde, banka ve finansal kuruluş ile ilgili olarak birinci fıkranın (b), (d), (h), (ı), (j), (m) ve (n) bentlerinde belirtilen belgelere ilaveten;

a) Türkiye’de faaliyette bulunulmasına ilişkin olarak yetkili organlarından alınmış karar örneklerinin,

b) Son yıla ait konsolide bağımsız denetim raporunun,

c) Kurulmuş olduğu veya faaliyette bulunduğu ülkede faaliyette bulunmasının yasaklanmamış olduğuna veya faaliyetleri üzerinde herhangi bir kısıtlama bulunmadığına ilişkin yetkili denetim otoritesinden alınmış belgenin,

ç) Ana sözleşmesinde belirtilen faaliyet alanları, organizasyon yapısı, kurulu bulunduğu ülke ve ülke dışındaki teşkilat yapısı, uluslararası mali piyasalardaki faaliyetleri hakkında ayrıntılı bilgi ve belgeler ile varsa derecelendirme şirketleri tarafından hazırlanan ve öngörülen derecelendirmeyi de içeren raporun,

Kuruma gönderilmesi gerekir.

(3) Faaliyet izni başvurularında, Şirketin doğrudan veya dolaylı olarak yüzde on ve üzeri paya sahip ortakları ile kontrolü elinde bulunduran ortaklarının Kurumun gözetimi ve denetimi altında faaliyet gösteren bankalar ve finansal holding şirketleri ile bunların 5411 sayılı Kanuna göre nitelikli pay sahipleri ve finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketleri ile bunların yüzde on ve üzeri paya sahip veya kontrolü elinde bulunduran ortakları olması halinde, bunlara ilişkin olarak birinci fıkranın (d), (f), (g), (ğ), (h), (ı), (i), (j), (k), (l) ve (o) bentlerinde belirtilen belgeler istenilmez.

(4) Faaliyet iznine ilişkin bilgi ve belgelerdeki eksikliklerin, eksikliğe ilişkin Kurum yazısının tebliğ tarihinden itibaren altı ay içinde giderilmemesi halinde faaliyet izni başvurusu geçersiz hale gelir.

(5) Kanun kapsamında aranan koşulların, niteliklerin ve yeterliliklerin sağlanması, bilgi ve belgelerin tamamlanması koşuluyla, yürütülmesi için başvuruda bulunulan hizmetler ile bu hizmetlerin yürütülmesi amacıyla kurulan sistemlerin değerlendirilmesi neticesinde Kurulca başvurunun olumlu olduğuna karar verilmesi halinde başvuru sahibi şirkete faaliyet izni verilir. Kurul faaliyet izninin kapsamını belirlemeye yetkilidir. Faaliyet izni verilmesine ilişkin kararlar Resmî Gazete’de yayımlandıkları tarihten itibaren geçerlilik kazanır.

(6) Faaliyet izni verilen kuruluş faaliyete başladığı tarihten itibaren on gün içinde faaliyete başladığına dair Kuruma bildirimde bulunur.

(7) Başvuru sırasında verilen belgelerin doğruluğunu veya faaliyet izni verilmesine esas teşkil eden bilgilerin geçerliliğini etkileyen değişikliklerin gecikmeksizin Kuruma bildirilmesi zorunludur.

Pay edinim ve devirleri

MADDE 9 – (1) Kanunun 25 inci maddesi uyarınca pay edinecek gerçek ve tüzel kişilerin Kuruma yapacakları başvurulara, payların satın alınmasında kullanılacak kaynak hakkında açıklama, payların devri ile ilgili yapılan sözleşmenin bir örneği, payları devralacak tüzel kişilerin pay edinimine ilişkin yetkili kurullarından alınmış karar örnekleri ve pay devralacaklarla ilgili olarak Yönetmeliğin 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c), (ç) ve (n) bentleri hariç olmak üzere birinci fıkrasında sayılan belgelerin eklenmesi zorunludur. 8 inci maddenin üçüncü fıkrası pay edinimleri için yapılacak izin başvurularında da uygulanır.

(2) Payları devralacak tüzel kişinin yurt dışında kurulu bir banka veya finansal kuruluş olması halinde, Kuruma yapılacak başvurulara, 8 inci maddenin birinci fıkrasının (d), (h), (ı) ve (j) bentlerinde yer alan belgeler ile ikinci fıkrasında belirtilen belgelerin eklenmesi zorunludur.

(3) Kuruluşun hisselerinin 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu hükümlerine göre icra dairesinden satın alınması durumunda birinci ve ikinci fıkra hükümleri uygulanır.

(4) Hisseleri borsada işlem gören kuruluşun hisselerinin Kanunun 25 inci maddesinin birinci fıkrasında öngörülen oranlarda bir gerçek veya tüzel kişi tarafından edinilmesi halinde, bu hisselerle bağlı temettü hariç ortaklık haklarının kullanılabilmesi için Kuruldan izin alınması zorunludur. Söz konusu oranların, kuruluşun borsa dışından elde edilen hisseleri de dahil olmak üzere borsada işlem gören hisselerin edinilmesi ile gerçekleşmesi halinde de bu fıkra hükmü uygulanır.

(5) Yönetim kuruluna üye belirleme imtiyazı veren payların borsadan alınması halinde oy hakkını kullanma amacı bulunup bulunmadığına bakılmaksızın pay devri için Kuruldan izin alınması zorunludur.

(6) Hisseleri borsada işlem gören ve bir kuruluşun sermayesinin yüzde on veya daha fazlasına sahip olan bir tüzel kişinin borsada işlem gören paylarının, kontrolün değişmesine yol açacak oranlar dahilinde borsadan edinilmesi halinde ilgili kuruluşun bu paylara tekabül eden hisselerine ait temettü hariç ortaklık haklarının kullanılabilmesi için Kuruldan izin alınması zorunludur.

(7) Yönetim Kurulu, genel kurul toplantılarına katılan pay sahiplerine ilişkin Kanunun 25 inci maddesinde öngörülen yükümlülükler çerçevesinde Kuruldan izin alınıp alınmadığının tespitini sağlayacak tedbirleri almakla yükümlüdür.

(8) Kuruldan gerekli izinlerin alınmaması nedeniyle yetkili olmayan pay sahiplerinin kuruluşun genel kurullarında ortaklık hakkı kullandığının tespiti halinde, alınan kararların iptali için Kurum tarafından yönetim kurulundan 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun ilgili maddeleri çerçevesinde gerekli işlemlerin başlatılması istenir.

İKİNCİ BÖLÜM

Kuruluşların Yapamayacakları İş ve İşlemler

Kuruluşlar tarafından yapılamayacak faaliyetler

MADDE 10 – (1) Ödeme kuruluşu, Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrasında sayılan ödeme hizmetlerinin sunulması, sadece ödeme hizmetinin sunulmasıyla ilgili olmak kaydıyla döviz alım satım işlemleri ve Kanunun 2 nci bölümünde yer alan hükümlere uyulması koşuluyla ödeme sistemlerinin işletilmesi dışında herhangi bir ticari faaliyette bulunamaz.

(2) Elektronik para kuruluşu, elektronik para ihraç edilmesi, Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrasında sayılan ödeme hizmetlerinin sunulması, sadece ödeme hizmetinin sunulmasıyla ilgili olmak kaydıyla döviz alım satım işlemleri ve Kanunun 2 nci bölümünde yer alan hükümlere uyulması koşuluyla ödeme sistemlerinin işletilmesi dışında herhangi bir ticari faaliyette bulunamaz.

(3) Kuruluş mevduat veya katılım fonu kabul edemez; her türlü belge, ilân ve reklamlarında veya kamuoyuna yaptığı açıklamalarda banka adını ya da banka gibi faaliyet gösterdiği ya da banka adına işlem yaptığı izlenimini uyandıracak ifadeleri kullanamaz.

Kredi kullandırma yasağı

MADDE 11 – (1) Kuruluş, kredi veremez. Ödenmesine aracılık edilen tutarlar kuruluş tarafından taksitlendirilemez.

(2) Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi kapsamında ödenmesine aracılık edilen tutarın aracı olarak faaliyet gösteren bilişim veya elektronik haberleşme işletmecisinin düzenlediği faturaya yansıtılması suretiyle, faturanın son ödeme tarihine kadar tahsil edilmesi kredi sayılmaz. Bu fıkra hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilen ödeme hizmetlerinde kuruluş, mal veya hizmet tutarı tahsil edilmediği sürece alıcıya ödeme yapamaz veya yapılacak ödemeler için garanti veremez.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Şube, Temsilci, Dış Hizmet Alımı ve Bildirimler

Şube açma

MADDE 12 – (1) Özkaynağı 25 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen seviyede bulunmayan kuruluş yeni şube açamaz.

(2) Açılan şubenin adres ve iletişim bilgileri kuruluşun internet sitesinde yayınlanır. Kuruluş, şubelerine ilişkin listenin güncel tutulmasından sorumludur.

(3) Kuruluşun yurt dışında şube açabilmesi için şube açmayı planladığı ülke mevzuatı ve uygulamalarında, Kurumun denetim ve gözetim faaliyetleri kapsamında ihtiyaç duyduğu bilgi ve belgeleri edinmesine ve denetim yapmasına ilişkin herhangi bir engel bulunmaması şarttır.

(4) Kuruluşun, yurt dışı şubesinin faaliyete başlamasını ya da faaliyetinin sona ermesini izleyen bir ay içinde Kuruma bildirimde bulunması zorunludur.

Temsilci

MADDE 13 – (1) Kuruluş ödeme hizmetlerini temsilci aracılığıyla yürütebilir. Kuruluş ile temsilci arasındaki sözleşme yazılı olarak düzenlenir. Özkaynağı 25 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen seviyede bulunmayan kuruluş yeni temsilci tayin edemez.

(2) Temsilciler ve temsilcilerin ödeme hizmeti sunacağı şube ve acentelerine ilişkin liste kuruluşun internet sitesinde yayınlanır. Kuruluş yayınlanan listenin güncel tutulmasından sorumludur.

(3) Elektronik para kuruluşunun temsilcisi elektronik para ihraç edemez.

(4) Kuruluş temsilcinin temsil ilişkisi kapsamında sunduğu hizmetlerin Kanuna ve bu Yönetmeliğe uygun yürütülmesinden sorumludur. Kuruluş, temsilcinin kuruluş adına ve hesabına hizmet verdiğinin kullanıcıları bildirilmesini temin eder.

(5) Temsilci ödeme hizmetlerinin yerine getirilmesinden sorumludur. Bu sorumluluk kuruluşun sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

(6) 11/10/2006 tarihli ve 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun kapsamındaki yükümlülüklerin yerine getirilmesi ve dolandırıcılığın önlenmesi için temsilciler tarafından kullanılacak iç kontrol yöntemlerinin oluşturulmasından ve temsilcilerin merkezi bir sistem aracılığıyla gözetiminden kuruluş sorumludur.

(7) Gerçek kişi temsilciler ile tüzel kişi temsilcinin üst yönetiminin 5411 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen şartı taşımaları zorunludur. Bu bent kapsamında kuruluşa verilecek tevsik edici belgeler kuruluş bünyesinde denetime hazır bulundurulur.

(8) Kurum, tüketici haklarının korunması açısından gerekli görülmesi veya temsilcinin ödeme hizmeti sunmasının ilgili mevzuata aykırılık teşkil ettiğinin tespit edilmesi hallerinde kuruluştan temsilci ile arasındaki sözleşme ilişkisinin sona erdirilmesini istemeye yetkilidir.

(9) Kurul, faaliyet alanı bazında temsilci olamayacak gerçek veya tüzel kişileri belirlemeye yetkilidir.

(10) Sadece elektronik paranın dağıtımı ve fona çevrilmesi işlemlerini yürütenler bu madde hükümlerine tabi değildir.

Dış hizmet alımı

MADDE 14 – (1) Kuruluş, Kanun, Yönetmelik ve ilgili alt düzenlemelerdeki yükümlülüklerle uyulması ve kapsamının yazılı sözleşme ile belirlenmesi kaydıyla faaliyetlerini dış hizmet alımına konu edebilir. Dış hizmet alımı, üst yönetimin 6102 sayılı Kanun, bu Yönetmelik ve kuruluşun iç düzenlemeleri ile belirlenen yetkilerinin devri sonucunu doğuracak şekilde gerçekleştirilemez.

(2) Faaliyet izni verilmesine esas şartların kaybedilmesi veya değişmesi sonucunu doğuracak şekilde dış hizmet alımı yapılamaz.

(3) Alınacak dış hizmet, kuruluşun yasal yükümlülüklerini yerine getirmesini, ilgili düzenlemelere uymasını ve etkin biçimde denetlenmesini engelleyici nitelikte olamaz. Dış hizmet alımına konu edilen bir faaliyete ilişkin, ilgili mevzuatta kuruluşa yükümlülükler getirilmesi halinde, bu yükümlülüklerin dış hizmet sağlayıcı tarafından yerine getirilmesinin sağlanacağını taraflar arasında imzalanacak sözleşme ile taahhüt edilmesi zorunludur. Bu durum, kuruluşun sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

(4) Dış hizmet alımları ve dış hizmet alınan firmalar kuruluş tarafından Kurumca belirlenecek usul ve esaslara göre Kuruma raporlanır.

(5) Kuruluş, dış hizmet alımında kendisine ve müşterilerine ait sırların korunması için gerekli tedbirleri alır.

(6) Dış hizmet sağlayıcının yurt dışında kurulu olması durumunda, faaliyet gösterdiği ülke mevzuatı ve uygulamalarında, Kurumun ihtiyaç duyduğu bilgi ve belgeleri zamanında, eksiksiz ve doğru edinmesine ve bu kuruluştan alınan hizmetle ilgili denetim yapmasına ilişkin herhangi bir yasal engel bulunmaması zorunludur.

(7) Dış hizmet alımı, kuruluşun tüm hesap ve kayıtları ile her türlü işlemlerine ilişkin bilgilerin denetime hazır şekilde saklanması yükümlülüğünü ortadan kaldırmaz.

(8) Dış hizmet alımı, kuruluşun iç kontrol sisteminin etkinliği ile Kurumun izleme ve denetim kabiliyetini azaltacak şekilde gerçekleştirilemez.

(9) Dış hizmet alımı, kuruluşun ödeme hizmeti kullanıcılarına karşı sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

(10) Bu maddede yer alan hükümlere uyulmaması, dış hizmet almasının kuruluşun faaliyetlerini olumsuz etkilediği kanaatine varılması veya dış hizmet sağlayıcının kuruluşun Kurum tarafından denetimi ile ilgili faaliyetlerini engellemesi durumunda kuruluşun dış hizmet alımını durdurmasını istemeye Kurum yetkilidir.

(11) Yemek, ulaşım ve temizlik gibi konularda alınan hizmetler ile kuruluşun mülkiyetine veya kullanma hakkına sahip olduğu her türlü teknik ekipman ve demirbaşın temini, bakım ve onarımı ile eğitim hizmetleri, avukatlık hizmetleri ile hukuk danışmanlığı, danışmanlık ve reklam faaliyetleri, başka şirket bünyesinde istihdam edilmekle birlikte kuruluştaki geçici veya sürekli olarak, yemek, ulaşım ve temizlik gibi hizmetlerde çalıştırılacak personele yönelik olan dış hizmet alımları için bu madde hükümleri uygulanmaz.

Bildirimler

MADDE 15 – (1) Kuruluş unvanında ve adresinde meydana gelen değişikliklerin kuruluş tarafından bir hafta içinde Kuruma bildirilmesi zorunludur.

(2) Kuruluş, Kanunun 17 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde belirtilen durumlar için tüzel kişiliğin sona erdiği, (c) bendinde belirtilen durum için ise sürenin sona erdiği tarihi izleyen bir hafta içinde Kuruma bildirimde bulunur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Kurumsal Yönetim

Yönetim kurulu

MADDE 16 – (1) Kuruluşun yönetim kurulu, genel müdür dâhil üç kişiden az olamaz. Genel müdür, bulunmadığı hâllerde vekili, yönetim kurulunun doğal üyesidir. Genel müdür ile aynı nitelikleri haiz olmak kaydıyla genel müdür vekili olarak yönetim kurulu toplantılarına katılacaklar ve bunların hangi hallerde bu toplantılara katılacakları yönetim kurulunca belirlenir.

(2) Yönetim Kurulu üyelerinin 5411 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c) ve (d) bentlerinde yer alan şartları taşımaları zorunludur.

(3) Yönetim Kurulu;

a) Kuruluşun organizasyon yapısı ve insan kaynakları politikası ile personelin yetki ve sorumluluklarının belirlenmesinden,

b) İç kontrol ve risk yönetimi birimlerinin faaliyetlerine ilişkin strateji ve politikalar ile uygulama usullerinin yazılı olarak belirlenmesi, bunların etkin bir şekilde uygulanması ve idame ettirilmesinden,

c) Kuruluşun genel olarak ve maruz kalınabilecek her bir risk türü itibarıyla risk yönetimine ilişkin politika ve stratejilerin, alabileceği risk seviyesinin ve bunlara ilişkin uygulama usullerinin yazılı olarak belirlenmesinden ve risklerin yönetimi konusunda bilgi sahibi olmaktan,

ç) Bilgi sistemlerinin yönetimine ilişkin politikaların belirlenmesinden ve etkili şekilde işleyişini temin etmeye yönelik kontrol süreçlerini oluşturarak uygulanmasının sağlanmasından,

d) Müşteri şikayetlerinin değerlendirilerek sonucu hakkında ilgililere cevap verilmesini sağlayacak bir sistemin oluşturulmasını ve şikayetlerin belirlenecek hususları ihtiva edecek şekilde kendisine düzenli raporlanmasını ve şikayet konusu hususlara ilişkin gerekli tedbirlerin alınmasını sağlamaktan,

e) Fonların korunmasına ilişkin usul ve esaslar ile buna ilişkin iç kontrol ve risk yönetimi prosedürlerinin belirlenmesinden,

f) Temsilcilerin faaliyetlerini de kapsayacak şekilde riskin belirlenmesine, yönetilmesine, izlenmesine ve raporlanmasına ilişkin usul ve esasların belirlenmesinden,

g) Temsilcinin dürüstlük, yeterlilik, itibar, mali güç ve gerekli görülecek diğer nitelikleri taşımalarını sağlayacak usul ve esasların oluşturulmasından,

ğ) Temsilcinin faaliyetlerinin izlenmesi ve kontrol edilmesi için riske duyarlı sistemlerin ve kontrollerin oluşturulmasından,

h) Fon ve bilgi akışına ilişkin aşamaları, bu aşamalar arasındaki zamanlama ve bağlantıları, şube veya temsilcilerin işlemdeki rolünü, dış hizmet sağlayıcılar da dahil işlemin taraflarını, dış hizmet alımına ilişkin aşamaları, elektronik para kuruluşları için elektronik paranın geri ödenmesini, süreçte kullanılacak banka hesaplarını da içerecek şekilde yürütülecek faaliyetlerin bütün aşamalarını ve gerekli açıklamaları kapsayan iş akış planlarının oluşturulmasından,

sorumludur.

Genel müdür

MADDE 17 – (1) Kuruluş genel müdürünün en az yedi yıl olmak üzere işletmecilik veya finans alanında mesleki deneyime sahip ve lisans düzeyinde öğrenim görmüş olması şarttır.

(2) Genel müdürün 5411 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c) ve (d) bentlerinde yer alan şartları taşımaları zorunludur.

Yönetim kurulu üyeleri ve genel müdüre ilişkin bildirimler

MADDE 18 – (1) Yönetim kurulu üyeleri ve genel müdür ile ilgili olarak;

a) Mesleki tecrübelerini ve aldıkları eğitimleri içeren EK-9'da yer alan örneğe uygun olarak düzenlenecek ayrıntılı özgeçmişleri ile 5490 sayılı Kanun kapsamında oluşturulan sistemler vasıtasıyla kimlik ve adres bilgilerine elektronik ortamda ulaşılabilenler hariç, yabancı uyruklu kişiler için kimlik belgesi veya pasaportlarının noter onaylı örnekleri,

b) Müflis veya konkordato ilan etmiş olmadıklarına ilişkin taahhütnameleri,

c) 5411 sayılı Kanunun 71 inci maddesi uygulanan bankalarda veya 5411 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devredilmiş olan bankalarda doğrudan veya dolaylı olarak yüzde on veya daha fazla paya sahip olmadığına veya kontrolü elinde bulundurmadığına dair taahhütnameleri (EK-7) ile bu hususlara ilişkin olarak Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonundan temin edecekleri belgeler,

ç) Tasfiyeye tabi tutulan bankerler ile iradi tasfiye haricinde faaliyet izni kaldırılan faktoring, finansal kiralama, finansman ve sigorta şirketleri ile para ve sermaye piyasalarında faaliyet gösteren kurumlarda doğrudan veya dolaylı olarak yüzde on veya daha fazla paya sahip olmadığına veya kontrolü elinde bulundurmadığına ilişkin taahhütnameleri (EK-8),

d) 5411 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen suçlardan hüküm giymediklerine dair taahhütnameleri ile arşiv kaydını içeren adli sicil belgeleri (EK-6),

e) Atanmalarına veya seçilmelerine ilişkin genel kurul ya da yönetim kurulu kararının bir örneği,

atanma veya seçilmelerinden sonra bir ay içinde kuruluş tarafından Kuruma gönderilir.

(2) Genel müdür için birinci fıkradaki belgelere ilave olarak lisans diplomasının noter onaylı bir örneği Kuruma gönderilir.

(3) Yönetim Kurulu üyeleri ve genel müdürün görevden ayrılması halinde bu durum kuruluş tarafından bir ay içinde Kuruma bildirilir.

İç kontrol

MADDE 19 – (1) Kuruluşun, faaliyetlerinin etkin ve verimli bir şekilde Kanuna ve ilgili diğer mevzuata, iç düzenlemelerine ve teamüllere uygun olarak yürütülmesini, muhasebe ve raporlama sistemlerinin bütünlüğünü, güvenilirliğini ve bilgilerin zamanında elde edilebilirliğini sağlamak amacıyla yeterli ve etkin bir iç kontrol sistemi oluşturması zorunludur. İç kontrol sistemi bilgi sistemleri kapsamında tesis edilecek kontrolleri de içerir. Temsilcinin veya dış hizmet sağlayıcının 5411 sayılı Kanun kapsamındaki bir banka olduğu haller dışında, iç kontrol, temsilci veya dış hizmet alımı suretiyle yürütülen faaliyetlerin gözetimini de kapsar.

(2) İç kontrolden beklenen amacın sağlanabilmesi için;

a) Kuruluş bünyesinde işlevsel görev ayrımının tesis edilmesi, sorumlulukların paylaştırılması, yetki ve sorumlulukların açıkça ve yazılı olarak belirlenmesi,

b) İç kontrol faaliyetlerinin oluşturulması,

c) Kuruluşun iş süreçleri üzerinde kontrollerin ve iş adımlarının gösterildiği iş akış şemalarının oluşturulması,

ç) Bilgi sistemlerinin faaliyetlerin yapısına ve karmaşıklık düzeyine uygun olarak tesis edilmesi,

d) İş sürekliliği ve acil durum planlarının hazırlanması ve yılda bir defa test edilmesi,

gereklidir.

(3) İç kontrol faaliyetleri;

a) Faaliyetlerin icrasına yönelik işlemlerin kontrolünü,

b) İletişim kanalları ile bilgi sistemlerinin ve finansal raporlama sisteminin kontrolünü,

c) Şikayetlerin cevaplandırılması sürecinin işleyişinin kontrolünü,

ç) 5549 sayılı Kanun ile iç düzenleme ve teamüllere ve diğer mevzuata uyumun ve bu amaçla işletilen süreçlerin kontrolünü,

içerir.

(4) İç kontrol faaliyetleri ve bunların nasıl icra edileceği, kuruluşun tüm faaliyetlerinin nitelikleri dikkate alınarak tasarlanır. İç kontrol faaliyetlerinin tasarımı; kuruluş bünyesinde üretilen bilginin güvenilir, tam, izlenebilir, tutarlı ve ihtiyacı karşılayacak uygun biçim ve nitelikte olmasının sağlanması esastır.

(5) İç kontrol faaliyetleri, yönetim kuruluna veya yönetim kurulunun belirleyeceği genel müdür dışındaki bir yönetim kurulu üyesine bağlı olarak yürütülür. İç kontrol faaliyetleri, kuruluşun faaliyet yapısı ve kapsamıyla uyumlu sayıda ve icraî görevi olmayan iç kontrol personeli vasıtasıyla gerçekleştirilir. İç kontrol personeli tarafından, gerçekleştirilen iç kontrol faaliyetlerine ilişkin olarak Haziran ve Aralık sonu itibarıyla yılda iki kez yönetim kuruluna veya yönetim kurulunun belirleyeceği genel müdür dışındaki bir yönetim kurulu üyesine raporlama yapılır.

Risk yönetimi

MADDE 20 – (1) Kuruluşun, faaliyetlerinin kapsamı ve yapısıyla uyumlu ve değişen koşullara uygun, maruz kalılabilecek tüm risklerin tanımlanmasını, ölçülmesini, izlenmesini, kontrol edilmesini ve raporlanmasını sağlamak üzere etkin bir risk yönetimi sistemi kurması zorunludur.

(2) Risk yönetimi faaliyetleri, yönetim kuruluna veya yönetim kurulunun belirleyeceği genel müdür dışındaki bir yönetim kurulu üyesine bağlı olarak icraî görevi bulunmayan risk yönetimi personeli tarafından yürütülür.

Muhasebe, raporlama ve bağımsız denetim

MADDE 21 – (1) Kuruluş, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurulu tarafından belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde, tüm işlemlerini gerçek mahiyetlerine uygun şekilde muhasebeleştirmek, finansal raporlarını bilgi edinme ihtiyacını karşılayabilecek biçim ve içerikte, anlaşılır, güvenilir ve karşılaştırılabilir, denetime, analize ve yorumlamaya elverişli, zamanında ve doğru şekilde düzenlemek zorundadır.

(2) Kuruluşun yılsonu finansal tablolarının bağımsız denetimi Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yetkilendirilmiş bağımsız denetim kuruluşlarından Kurum tarafından yayınlanan Bankalarda Finansal Denetim Yapmaya Yetkili Bağımsız Denetim Kuruluşları listesinde yer alan bağımsız denetim kuruluşlarınca gerçekleştirilir.

(3) Bağımsız denetim kuruluşları, denetim esnasında edindikleri, Kanun ve bu Yönetmelik hükümlerinin ihlal edildiğini ve bu ihlalin kuruluşun faaliyetlerini tehlikeye soktuğunu gösteren bilgi ve bulgular ile kuruluşun üçüncü kısımda yer alan hükümlere uyumunu etkileyebilecek bilgi ve bulguları derhal Kuruma bildirmekle yükümlüdür.

(4) Kuruluşun yılsonu finansal tablolarına ilişkin bağımsız denetim raporunun kuruluş tarafından izleyen yılın 15 Nisan tarihine kadar Kurum veri tabanına raporlanması zorunludur.

Denetim ve Kuruma raporlama

MADDE 22 – (1) Kurum, Kanun, Yönetmelik ve ilgili alt düzenlemelerde yer alan düzenlemeleri uygulamak, bu düzenlemelerin uygulanmasını sağlamak, uygulamayı izlemek ve denetlemek ile görevli ve yetkilidir.

(2) Kurumca yapılan denetim, Kuruma tevdi edilen bilgi, belge, cetvel ve raporlar kapsamında uzaktan gözetimi ve Kurum Başkanı tarafından uygun görülecek usul ve esaslar çerçevesinde yerinde denetimi kapsar.

(3) Kuruluş, Kurumca istenilen her türlü bilgi, belge, cetvel ve raporlarını Kurumun uygun gördüğü format, yöntem, sıklık ve sürelerde doğru olarak Kuruma iletir. Toplam ödeme işlemi hacmi ve elektronik para ihracı tutarının tespitine ve koruma hesaplarına ilişkin olarak diğer ödeme hizmeti sağlayıcılarından uygun görülen format, yöntem, sıklık ve sürelerde raporlama yapılmasını istemeye Kurum yetkilidir.

(4) Kurum, kuruluştan, ortaklarından, ortaklıklarından, kuruluşun şubeleri ile temsilcilerinden, dış hizmet sağlayıcılarından ve diğer gerçek ve tüzel kişilerden Kanun ve Yönetmelik hükümlerinin uygulanması ile ilgili göreceği bütün bilgileri gizli dahi olsa istemeye, bunların vergiyle ilgili kayıtları dahil olmak üzere tüm defter, kayıt ve belgelerini incelemeye yetkili olup, bilgi istenenler de istenilen bilgileri Kurumun talimatı doğrultusunda Kuruma tevdi etmekle, bu bilgileri, defter, kayıt ve belgeleri incelemeye hazır bulundurmakla, tüm bilgi işlem sistemini denetim amaçlarına uygun olarak açmakla, verilerin güvenliğini sağlamakla ve muhafaza etmek zorunda oldukları her türlü defter ve belgeler ile vermek zorunda bulundukları bilgilere ilişkin mikrofiş, mikrofilm, manyetik teyp, disket ve benzeri ortamlardaki kayıtlarını ve bu kayıtlara erişim veya kayıtları okunabilir hale getirmek için gerekli tüm sistem ve şifrelerini inceleme için ibraz etmek ve işletmekle yükümlüdür.

(5) Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi sunduğu ödeme hizmetleriyle ilgili olarak 5 inci maddenin üçüncü ve altıncı fıkralarına, 11 inci maddenin birinci fıkrasına, 19, 20, 22 ve 26 ncı maddelerine, dördüncü ve beşinci kısımlarına, 64 üncü madde uyarınca yapılacak düzenlemelere tabidir. Kurumca yapılacak yerinde denetim sonucunda, Kurul, Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketinin Kanun kapsamındaki ödeme hizmeti sunma faaliyetlerini geçici veya süresiz olarak durdurabilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Özkaynak

Başlangıç sermayesi

MADDE 23 – (1) Başlangıç sermayesi; ödenmiş sermaye, hisse senedi ihraç primleri, hisse senedi iptal kârları, yedek akçeler, geçmiş yıllar kârı ve dönem net kârı toplamından varsa net dönem zararı ve geçmiş yıllar zararının düşülmesi suretiyle hesaplanır.

Özkaynak

MADDE 24 – (1) Özkaynak, bu fıkra da yer alan bilanço kalemlerinin toplamından ikinci fıkrada belirtilen indirim kalemlerinin düşülmesi suretiyle hesaplanır.

- a) Ödenmiş sermaye,
- b) Hisse senedi ihraç primleri,
- c) Hisse senedi iptal kârları,
- ç) 6102 sayılı Kanunda tanımlanan yedek akçeler,
- d) Net dönem kârı/zararı ile geçmiş yıllar kârı/zararı,
- e) Türkiye Muhasebe Standartları uyarınca özkaynağa yansıtılan kazançlar,
- f) Muhtemel riskler için ayrılan serbest karşılıklar.

(2) Aşağıda belirtilen kalemler özkaynak hesaplamasında indirim kalemi olarak dikkate alınır.

- a) Kuruluşun iktisap ettiği kendi payları,
- b) Maddi olmayan duran varlıklar,
- c) Ortaklık paylarının yüzde ondan fazlasına sahip olunan bankalar ve finansal kuruluşların sermayelerindeki payların toplamı,

ç) Ortaklık paylarının yüzde on ve daha azına sahip olunan bankalar ve finansal kuruluşlarda sahip olunan sermaye tutarının, (c) bendi ile bu fıkra da belirlenen kalemler düşülmeden hesaplanan kuruluşun özkaynağının yüzde onunu aşması halinde, söz konusu bankalar ve finansal kuruluşlarda sahip olunan sermaye tutarı,

- d) Sigorta şirketlerindeki ortaklık payları.

(3) Aşağıda belirtilen unsurlar birinci fıkranın (d) ve (e) bentleri kapsamında değerlendirilmez.

a) Gerçeğe uygun değeri üzerinden izlenmeyen varlıkların nakit akış riskinden korunma işlemine konu edilmesi halinde, bunlara ilişkin olarak Türkiye Muhasebe Standartları uyarınca özkaynağa yansıtılan kazançlar,

b) Kuruluşun kredi değerliliğinde meydana gelen değişikliklere bağlı olarak yükümlülüklerinin gerçeğe uygun değerinde meydana gelen değişiklikler sonucu ortaya çıkan gerçekleşmemiş kazançlar,

- c) Genel kurulda dağıtımına karar verilen temettü tutarı.

(4) Birinci fıkranın (a), (b), (c), (ç), (d) ve (f) bentlerinde belirtilen kalemlerin toplamından ikinci fıkranın (a) ve (b) bentlerinde belirtilen tutarların düşülmesi sonucu hesaplanan tutarın birinci fıkranın (e) bendinde belirtilen tutardan düşük olması durumunda aradaki fark özkaynak hesaplamasında dikkate alınmaz.

(5) Özkaynak hesaplamasına dâhil edilen serbest karşılıkların, risklerden doğabilecek zararın karşılanması için her an kuruluşun kullanımına hazır olması, muhasebe kayıtlarında açıkça yer alması ve kuruluşun bağımsız denetimini gerçekleştiren bağımsız denetim kuruluşunca onaylanmış olması şarttır.

(6) Kuruluş ile aynı sermaye grubuna dahil olan finansal kuruluşların özkaynak hesaplamasında kullanılan unsurlar, kuruluşun özkaynak hesaplamasına dahil edilemez.

(7) 5411 sayılı Kanun kapsamındaki bir bankanın bağlı ortaklığı olarak faaliyet gösteren ve Kurumun konsolide denetimine tabi olan kuruluş hakkında;

a) Ana ortaklık bankanın, ihtiyaç doğması halinde kuruluşun sermayesini artırmasında veya yükümlülüklerini karşılamasında herhangi bir engelin bulunmaması,

- b) Ana ortaklık bankanın kuruluşun taahhütlerini garanti etmesi,
- c) Ana ortaklık bankanın risk değerlendirme, ölçüm ve kontrol mekanizmalarının kuruluşu da kapsamı,
- kaydıyla 25 inci madde uygulanmaz.

Asgari özkaynak yükümlülüğü

MADDE 25 – (1) Kuruluşun özkaynağı, 24 üncü maddede belirtilen usul ve esaslara göre Haziran ve Aralık ayı sonu itibarıyla hesaplanır. Hesaplanan özkaynak, ödeme kuruluşu için yürütülen faaliyetlere göre Kanunun 14 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (ç) bendinde belirtilen asgari ödenmiş sermaye tutarından ve üçüncü fıkraya göre hesaplanan asgari özkaynak tutarından; elektronik para kuruluşu için ise Kanunun 18 inci maddesinin üçüncü fıkrasının (ç) bendinde belirtilen asgari ödenmiş sermaye tutarından ve altıncı fıkraya göre hesaplanan asgari özkaynak tutarından az olamaz.

(2) Kurul, yapılacak risk değerlendirmesi doğrultusunda bir kuruluşun asgari özkaynak tutarını yüzde elli oranına kadar artırmaya veya azaltmaya yetkilidir.

(3) Asgari özkaynak tutarı aşağıda belirtilen tutarların toplamından oluşur:

- a) İlk beş milyon Türk Liralık (0-5 milyon Türk Lirası arası dilim) ödeme hacminin yüzde dördü (%4),
- b) İkinci beş milyon Türk Liralık (5-10 milyon Türk Lirası arası dilim) ödeme hacminin yüzde iki buçuğu (%2,5),
- c) Sonraki doksan milyon Türk Liralık (10-100 milyon Türk Lirası arası dilim) ödeme hacminin yüzde biri (%1),
- ç) Sonraki yüz elli milyon Türk Liralık (100-250 milyon Türk Lirası arası dilim) ödeme hacminin binde beşi (%0,5),
- d) Ödeme hacminin geriye kalan tutarının (250 milyon Türk Lirası üzeri) binde iki buçuğu (%0,25),

(4) Üçüncü fıkranın uygulanmasında ödeme hacmi, hesaplama döneminden önceki son on iki ay içinde kuruluşun gerçekleştirdiği ödeme işlemleri tutarının ay sayısına bölünmesiyle bulunur. Faaliyet izni alınmasından itibaren on iki ay geçmemiş olması halinde, hesaplama dönemine kadar geçen ay sayısı dikkate alınır.

(5) Kurul, asgari özkaynak tutarını, Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrasında sayılan faaliyetler bazında farklılaştırmaya yetkilidir.

(6) Elektronik para kuruluşu, tedavüldeki ortalama elektronik para tutarının yüzde ikisi kadar özkaynak bulundurmakla yükümlüdür. Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrasında sayılan ödeme hizmetlerini de yürüten elektronik para kuruluşu, bu fıkraya göre hesapladığı tutara ilave olarak üçüncü fıkraya göre hesaplanan tutarda asgari özkaynak bulundurur.

(7) Bu maddenin uygulanmasında tedavüldeki ortalama elektronik para tutarı, elektronik para kuruluşunun son altı aylık dönemde her günün sonundaki ihraç edilmiş elektronik paraya ilişkin finansal yükümlülüklerinin ortalamasıdır. Tedavüldeki ortalama elektronik para, hesaplama dönemi olan ayın ilk iş günü hesaplanır ve o ayın değeri olarak kabul edilir.

(8) Özkaynağın birinci fıkrada belirtilen sınırların altına düşmesi halinde, özkaynak hesaplama dönemini takip eden bir ay içinde Kuruma bilgi verilmesi zorunludur. Kurumca verilecek süre içinde birinci fıkraya aykırılığın giderilmemesi halinde, Kanunun 21 inci maddesinin sekizinci fıkrası çerçevesinde işlem tesis etmeye Kurul yetkilidir.

ALTINCI BÖLÜM

Fonların Korunması

Ödeme fonlarının korunması

MADDE 26 – (1) Ödeme fonları; bir ödeme işleminin gerçekleştirilmesi için ödeme kuruluşunun, şubelerinin, temsilcilerinin veya ödeme kuruluşu adına hareket eden üçüncü taraf bir hizmet sağlayıcısının ödeme hizmeti kullanıcısından veya bir ödeme hizmeti kullanıcısı adına diğer bir ödeme hizmeti sağlayıcısından aldığı ve ödeme hizmeti kullanıcısı adına uhdesinde tuttuğu ancak henüz alıcıya ya da alıcının ödeme hizmeti sağlayıcısına ödenmemiş fonların toplamından oluşur.

(2) Ödeme kuruluşu, ödeme fonlarını, diğer fonlardan ayırıştırarak takip eder ve sadece ödeme işleminin gerçekleştirilmesi amacıyla kullanabilir.

(3) Alındığı günü izleyen iş günü sonunda ödenmemiş ödeme fonları tutarı, 5411 sayılı Kanun kapsamındaki bir banka nezdinde, ödeme kuruluşu adına açılacak ve sadece bu fonların korunması amacıyla kullanılacak koruma hesaplarına yatırılır.

(4) Ödeme fonları alındıkları para cinsinden açılan koruma hesaplarında tutulur. İlgili yabancı para cinsinden hesap açılmasının mümkün olmaması veya makul olmayan bir maliyet gerektirmesi durumunda ödeme fonları başka bir para cinsine çevrilerek koruma hesabında tutulabilir.

(5) Ödeme kuruluşu, koruma hesaplarında bulunan fonlarla ilgili kayıtları, ödeme fonlarının ödeme hizmeti kullanıcısı bazında takibini sağlayacak şekilde tutar.

(6) Ödeme kuruluşu koruma hesaplarında bulunan fonlara ilişkin kendi kayıtları ile bankadan alınacak hesap ekstrelerini günlük olarak karşılaştırarak her işgünü bir önceki işgününe ait kayıtların mutabakatını sağlamakla yükümlüdür. Zamanlama farkından kaynaklanan uyumsuzluklar hariç olmak üzere mutabakat sağlanmasına ilişkin yapılan her türlü düzeltme işleminin kaydının saklanması zorunludur. Kayıtlar arasında önemli bir uyumsuzluğun bulunması durumunda ödeme kuruluşu Kurumu derhal bilgilendirir.

(7) Mutabakat işlemlerinin elektronik ortamda yapılması halinde işleme ilişkin ekstreler kuruluş tarafından fiziki olarak veya elektronik ortamda güvenli olarak saklanır.

(8) Mutabakat işlemlerinin altıncı ve yedinci fıkralarda belirtilen esas ve usuller çerçevesinde yapılamaması durumunda ödeme kuruluşu Kuruma derhal bilgi verir.

(9) Ödeme fonları ve koruma hesaplarında bulunan fonların bakiyeleri Kurumca belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde Kuruma raporlanır.

Elektronik para koruma hesabı

MADDE 27 – (1) Elektronik para kuruluşu, şubeleri, temsilcileri veya elektronik para kuruluşu adına hareket eden üçüncü taraf bir hizmet sağlayıcısı tarafından elektronik para ihraç edilmesi karşılığında alınan ve alındığı günü izleyen işgünü sonuna kadar fona çevrilmeyen tutarlar 5411 sayılı Kanun kapsamındaki bir banka nezdinde, sadece bu fonların tutulacağı fonların korunması amacıyla açılan hesaba aktarılır. Bu hesap, ilgili banka nezdinde elektronik para koruma hesabı olarak tanımlanır.

(2) Elektronik para ihracı için bir ödeme aracı vasıtasıyla alınan fonlar, birinci fıkra saklı kalmak kaydıyla elektronik para kuruluşunun hesabına geçtiğinde veya başka bir surette elektronik para kuruluşunun kullanımına hazır hale geldiğinde elektronik para koruma hesabına aktarılır. Elektronik para koruma hesabına aktarma süresi, elektronik paranın ihracından itibaren beş iş gününü geçemez.

(3) Elektronik para koruma hesabının gün sonu bakiyesi, elektronik para koruma hesabının bulunduğu banka tarafından Merkez Bankası nezdindeki hesabında bloke edilir. Bu fıkranın uygulanmasında gün sonu bakiyesi tam iş günlerinde saat 16:30; yarım iş günlerinde saat 12:00 itibarıyla hesaplanır. Kurum, Merkez Bankasının uygun görüşünü almak şartıyla gün sonu bakiyesinin hesaplanma saatini değiştirmeye yetkilidir.

(4) Elektronik para kuruluşu, elektronik para ihracı karşılığında aldığı fonları, diğer tüm fonlardan ayırıştırarak takip eder ve farklı bir amaç için kullanamaz.

(5) Elektronik para ile gerçekleştirilen ödeme hizmetleri dışındaki ödeme hizmetleri için alınan fonlar, 26 ncı maddede belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde korunur.

(6) Elektronik para kuruluşlarının mutabakat işlemleri ve Kuruma yapılacak raporlamaları hakkında 26 ncı maddenin altıncı, yedinci, sekizinci ve dokuzuncu fıkraları uygulanır.

Koruma hesaplarının bloke edilmesi ve teminat

MADDE 28 – (1) Kanunun 22 nci maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen hallerde ödeme fonlarının korunması amacıyla açılan koruma hesapları ile elektronik para koruma hesabı, fon sahiplerinin haklarının tazmin edilmesi ve kuruluşun Kanundan kaynaklanan yükümlülüklerinin yerine getirilmesini teminen ilgili banka tarafından bloke edilir.

(2) Sadece Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde belirtilen ödeme hizmetini gerçekleştiren ödeme kuruluşlarının Merkez Bankası nezdinde bir milyon Türk Lirası tutarında nakit veya T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığınca ihraç edilen devlet iç borçlanma senedi olarak teminat bulundurmaları zorunludur.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Sözleşme ve Tarafların Hak ve Yükümlülükleri

BİRİNCİ BÖLÜM

Tek Seferlik Ödeme Sözleşmesi

Tek seferlik ödeme

MADDE 29 – (1) Bir defaya mahsus olmak üzere gerçekleştirilen ve çerçeve sözleşme kapsamında olmayan ödeme işlemi tek seferlik ödeme işlemidir.

(2) Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde belirtilen ödeme hizmeti dışındaki tek seferlik ödeme işlemleri, en az on iki punto harflerle hazırlanacak yazılı sözleşme kapsamında gerçekleştirilir. Uzaktan iletişim aracı ile kurulan sözleşmelerde yazılı şekil şartı aranmaz. Sözleşmenin bir örneği, kağıt üzerinde veya kalıcı veri saklayıcısı ile ödeme hizmeti kullanıcısına verilir.

Sözleşme öncesi bilgilendirme

MADDE 30 – (1) Ödeme hizmeti sağlayıcısı, tek seferlik ödeme işlemi için sözleşme ilişkisi kurulmadan önce ödeme hizmeti kullanıcısını, 31 inci maddede belirtilen sözleşme şartlarına ilişkin bilgilendirir.

(2) Taslak sözleşmenin verilmesi veya ödeme hizmeti sağlayıcısının internet sitesinde yayınlanması sözleşme öncesi bilgilendirme yerine geçer.

(3) Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde belirtilen ödeme hizmetlerine ilişkin olarak ödeme işleminin azami tamamlanma süresi ve tahsil edilecek ücretler ödeme hizmetinin sunulduğu işyerinde açıkça görülebilecek bir şekilde ilan edilir.

Sözleşme şartları

MADDE 31 – (1) Tek seferlik ödeme sözleşmesinde;

a) Ödemenin doğru olarak gerçekleştirilebilmesi için ödeme hizmeti kullanıcısı tarafından sunulması gereken bilgilere veya bu bilgilere ulaşılabilmesi için gerekli kimlik tanımlayıcısına,

b) Ödeme işleminin azami tamamlanma süresine,

c) Ödenmesi gereken toplam ücret ve ücretlerin dökümüne,

ç) Varsa ödeme işleminde uygulanacak döviz kuru veya referans döviz kuruna,

ilişkin hükümlere yer verilir.

Tek seferlik ödemelerde bilgi verme yükümlülüğü

MADDE 32 – (1) Ödeme emrinin alınmasını takiben gönderenin ödeme hizmeti sağlayıcısı;

- a) Ödeme işlemine özgü referans bilgisini ve alıcıya ilişkin bilgiyi,
- b) Ödeme emrinde belirtilen para birimi cinsinden ödeme işleminin tutarını,
- c) Gönderen tarafından ödenecek toplam ücret ve ücretlerin dökümünü,

ç) 31 inci maddenin birinci fıkrasının (ç) bendinde belirtilen döviz kurundan farklı bir döviz kuru kullanılması halinde ödeme işleminde kullanılan döviz kuru bilgisini ve bu döviz kuru kullanılarak hesaplanan ödeme işleminin tutarını,

- d) Ödeme emrinin alındığı veya ödemenin gerçekleştirileceği tarihe ilişkin bilgiyi,

gönderene gecikmeksizin sağlar.

(2) Ödeme işleminin gerçekleştirilmesini takiben alıcının ödeme hizmeti sağlayıcısı;

- a) Ödeme işlemine özgü referans bilgisini ve gönderene ilişkin bilgiyi,
- b) Alıcının tasarrufuna sunulan fonun para birimi cinsinden ödeme işleminin tutarını,
- c) Alıcı tarafından ödenecek toplam ücret ve ücretlerin dökümünü,

ç) Varsa uygulanan döviz kurunu ve ödeme işleminin tutarını,

- d) Ödeme işlemi tutarının alıcının kullanımına sunulduğu tarihe ilişkin bilgiyi,

alıcıya gecikmeksizin sağlar.

(3) Ödeme hizmeti sağlayıcısı, Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde belirtilen ödeme hizmetleri ile ilgili olarak ödeme emrinin alınmasını takiben ödeme işleminin tutarına, ödeme işleminin azami tamamlanma süresine ve ödenmesi gereken toplam ücret ile ücretlerin dökümüne ilişkin bilgileri gönderene sağlar.

İKİNCİ BÖLÜM

Çerçeve Sözleşme

Çerçeve sözleşme

MADDE 33 – (1) Ödeme hizmeti sağlayıcısı ile ödeme hizmeti kullanıcısı arasındaki sürekli ödeme ilişkileri en az on iki punto harflerle hazırlanacak yazılı sözleşme ile düzenlenir. Uzaktan iletişim aracı ile kurulan sözleşmelerde yazılı şekil şartı aranmaz.

(2) Çerçeve sözleşmenin bir örneği, sözleşmenin yapılmasını takiben ve ödeme hizmeti kullanıcısının talep etmesi halinde sözleşme süresince kağıt üzerinde veya kalıcı veri saklayıcısı ile ödeme hizmeti kullanıcısına verilir ya da ödeme hizmeti kullanıcısının erişimine hazır bulundurulur.

Sözleşme öncesi bilgilendirme

MADDE 34 – (1) Ödeme hizmeti sağlayıcısı, çerçeve sözleşme ilişkisi kurulmadan önce ödeme hizmeti kullanıcısını, 35 inci maddede belirtilen sözleşme şartlarına ilişkin bilgilendirir.

(2) Taslak sözleşmenin verilmesi veya ödeme hizmeti sağlayıcısının internet sitesinde yayınlanması sözleşme öncesi bilgilendirme yerine geçer.

Sözleşme şartları

MADDE 35 – (1) Çerçeve sözleşmede;

- a) Ödeme hizmeti sağlayıcısının unvanına, merkez adresine ve varsa ödeme hizmetinin verildiği şube veya temsilcinin adresine, elektronik posta adresi dahil iletişim bilgilerine,
- b) Sunulacak ödeme hizmetinin kapsamına ve ödemenin gerçekleştirileceği para birimine,
- c) Ödeme işleminin gerçekleştirilebilmesi için ödeme hizmeti kullanıcısı tarafından sunulması gereken bilgilere veya bu bilgilere ulaşılabilmesi için gerekli kimlik tanımlayıcısına,
- ç) Ödeme işleminin gerçekleştirilmesi için onay verilmesine ve bu onayın geri alınmasına ilişkin 43 üncü maddede öngörülen yöntem hakkında bilgiye,
- d) Ödeme emrinin 47 nci maddede öngörülen alınma zamanına ve varsa ödeme hizmeti sağlayıcısı tarafından belirlenen gün içinde ödeme emrinin en son kabul edileceği zamana,
- e) Ödeme işleminin azami tamamlanma süresine,
- f) 44 üncü madde uyarınca ilgili ödeme aracı için harcama limiti öngörülmüş olup olmadığına ilişkin açıklamaya,
- g) Ödeme hizmeti kullanıcısı tarafından ödeme hizmeti sağlayıcısına ödenmesi gereken ücretlerin dökümüne,
- ğ) Ödeme hizmetiyle ilgili olarak uygulanacak döviz kuru veya referans döviz kuru ya da referans döviz kurunu hesaplama yöntemine ilişkin bilgiye,
- h) Kararlaştırılması halinde, uygulanacak referans döviz kurundaki değişikliklerin derhal geçerli olacağına,
- ı) Ödeme hizmeti kullanıcısının cihazının taşınması gereken teknik özellikler de dahil olmak üzere taraflar arasında bu Yönetmelik kapsamında bilgi ve bildirimlerin iletilmesinde kullanılması kararlaştırılan iletişim araçlarına,
- i) Bu Yönetmelik kapsamında ödeme hizmeti kullanıcısına yapılacak bilgi ve bildirimlerin iletilme yöntemi ve sıklığına ilişkin açıklamaya,
- j) Ödeme hizmeti kullanıcısının sözleşmedeki bilgi ve koşullara erişim hakkına ilişkin açıklamaya,
- k) Bir ödeme aracına bağlı ödeme işlemlerinde ödeme hizmeti kullanıcısının ödeme aracını güvenli olarak muhafaza etmesi için alması gereken önlemlere ve ödeme aracının kaybolması, çalınması veya haksız kullanımı durumunda ödeme hizmeti sağlayıcısının bilgilendirilmesinde izlenecek yola ilişkin açıklamalara,
- l) Kararlaştırılması halinde ödeme hizmeti sağlayıcısının 44 üncü maddeye uygun olarak ödeme aracını kullanıma kapatma hakkını kullanma koşullarına,
- m) 45 inci madde uyarınca tutar bilgisi dahil gönderenin yetkilendirilmemiş ödeme işlemlerine ilişkin sorumluluğu hakkında açıklamaya,
- n) Ödeme hizmeti kullanıcısının hatalı veya yetkisiz bir ödeme işlemini 45 inci madde uyarınca ödeme hizmeti sağlayıcısına bildirmesi gereken süre ve bildirimin şekli ile ödeme hizmeti sağlayıcısının 45 inci madde uyarınca yetkisiz ödeme işlemlerine ilişkin sorumluluğuna,
- o) Ödeme hizmeti sağlayıcısının ödeme işlemlerinin 55 inci maddeye uygun olarak gerçekleştirilmesi ile ilgili yükümlülüğüne ve ödeme işlemlerinin hiç veya gereği gibi gerçekleştirilmemesi durumunda sorumluluğuna ilişkin bilgiye,
- ö) 46 ncı maddeye uygun olarak yapılacak geri ödemenin koşullarına,

p) Kararlaştırılması halinde ödeme hizmeti kullanıcısının 36 ncı madde uyarınca, sözleşme şartlarına ilişkin herhangi bir değişikliği kabul etmediğini bu değişikliğin belirlenen yürürlük tarihinden önce bildirmemesi halinde değişikliği kabul etmiş sayılacağına,

r) Sözleşmenin süresine,

s) Sözleşmenin sona erme ve fesih şartlarına,

ř) Taraflar arasındaki uyuşmazlığın çözümünde yetkili mercilere,

ilişkin hususlara yer verilir.

Sözleşme değişiklikleri

MADDE 36 – (1) Ödeme hizmeti sağlayıcısı, çerçeve sözleşmedeki her türlü değişikliği, değişikliğin yürürlüğe girme tarihinden en az otuz gün önce ödeme hizmeti kullanıcıya bildirir.

(2) Birinci fıkraya uyarınca yapılacak bildirimde, değişikliğin kapsamı ve yürürlük tarihi, ödeme hizmeti kullanıcısının bu tarihe kadar çerçeve sözleşmeyi herhangi bir ücret ödemeksizin feshetme hakkının bulunduğu, birinci fıkrada öngörülen süre içinde itiraz edilmemesi halinde değişikliğin kabul edilmiş sayılacağı hususlarına yer verilir.

(3) Referans döviz kurunun uygulandığı durumlarda, taraflar referans döviz kurunda meydana gelecek değişikliklerin bildirim yapılmaksızın derhal uygulanacağını kararlaştırabilirler. Taraflarca kararlaştırılmamış olsa dahi, ödeme hizmeti kullanıcısının lehine olan referans döviz kuru değişiklikleri bildirim yapılmaksızın derhal uygulanır.

(4) Ödeme işleminde kullanılan döviz kurundaki değişiklikler, her ödeme hizmeti kullanıcısı için aynı şekilde hesaplanır ve uygulanır.

Sözleşmenin feshi

MADDE 37 – (1) Taraflar arasında feshe ilişkin ihbar süresi kararlaştırılmamışsa, ödeme hizmeti kullanıcısı sözleşmeyi istediği zaman feshedebilir. Kararlaştırılacak ihbar süresi bir ayı geçemez.

(2) Sözleşmede kararlaştırılmış olması şartıyla sözleşmenin feshi halinde ödeme hizmeti kullanıcısından makul ve maliyetle orantılı bir fesih ücreti istenebilir. Bir yıldan uzun süreli veya belirsiz süreli sözleşmelerde bir yıldan sonra gerçekteştirilecek fesih için ücret talep edilemez.

(3) Sözleşmede kararlaştırılmış olması halinde, ödeme hizmeti sağlayıcısı belirsiz süreli bir sözleşmeyi en az iki ay öncesinden bildirmek suretiyle feshedebilir.

(4) Ödeme hizmeti ücretinin peşin olarak ödenmesi halinde, fazla ödenen tutar ödeme hizmeti kullanıcısına iade edilir.

Çerçeve sözleşme kapsamındaki işlemlerde bilgi verme yükümlülüğü

MADDE 38 – (1) Gönderenin talebi halinde, gönderenin ödeme hizmeti sağlayıcısı, her bir ödeme işleminin gerçekteştirilmesinden önce ödeme işleminin azami tamamlanma süresine, ödenmesi gereken toplam ücret ve ücretlerin dökümüne ilişkin bilgileri gönderene sağlamakla yükümlüdür.

(2) Ödeme işleminin gerçekteştirilmesi sonrasında, gönderenin ödeme hizmeti sağlayıcısı;

a) Ödeme işlemine özgü referans bilgisini ve alıcıya ilişkin bilgiyi,

b) Gönderenin ödeme hesabının borçlandırıldığı para birimi veya ödeme emrinde belirtilen para birimi cinsinden ödeme işlemi tutarını,

c) Ödeme işlemi için gönderen tarafından ödenecek toplam ücret ve ücretlerin dökümünü,

ç) Varsa ödeme işleminde uygulanan döviz kuru bilgisini ve bu döviz kuru kullanılarak hesaplanan ödeme işleminin tutarını,

d) Ödeme emrinin alındığı veya gönderenin hesabının borçlandırıldığı tarihe ilişkin bilgiyi,

gönderene gecikmeksizin sağlar.

(3) Ödeme işleminin gerçekleştirilmesi sonrasında, alıcının ödeme hizmeti sağlayıcısı;

a) Ödeme işleminin gerçekleştirilebilmesi için alıcı tarafından sunulması gereken bilgiyi veya bu bilgilere ulaşılmaması sağlayan kimlik tanımlayıcısını,

b) Ödeme işleminin alıcının ödeme hesabının alacaklandırıldığı para birimi cinsinden tutarını,

c) Ödenmesi gereken toplam ücret ve ücretlerin dökümünü,

ç) Ödeme işlemine uygulanan döviz kuru veya referans döviz kurunu,

d) Ödeme tutarının alıcının kullanımına sunulduğu tarihe ilişkin bilgiyi,

alıcıya gecikmeksizin sağlar.

(4) İkinci ve üçüncü fıkra kapsamındaki bilgilendirmelerin bilgilerin değiştirilmeden saklanmasına ve kullanılmasına imkan verecek şekilde bir ayı aşmamak üzere belirlenecek düzenli aralıklarla yapılması kararlaştırılabilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ortak Hükümler

Bilgilendirme

MADDE 39 – (1) Ödeme hizmeti sağlayıcısı, dördüncü kısımda yer alan bilgilendirme yükümlülüklerini açık, sade ve okunabilir bir şekilde, ödeme hizmeti kullanıcısının talebine göre kağıt üzerinde veya kalıcı veri saklayıcısı ile yerine getirmek zorundadır.

(2) Uzaktan iletişim araçlarıyla kurulan sözleşmelerde birinci fıkrafta belirtilen bilgiler, ödeme işleminin gerçekleştirilmesinden hemen sonra, kullanılan uzaktan iletişim aracına uygun şekilde verilir.

(3) Dördüncü kısımdaki bilgilendirme yükümlülüklerinin yerine getirildiğine ilişkin ispat yükümlülüğü ödeme hizmeti sağlayıcısına aittir.

Bilgi için ücret talep edilmesi

MADDE 40 – (1) Ödeme hizmeti sağlayıcısı, bu Yönetmelik çerçevesinde sağlaması gereken bilgiler için ödeme hizmeti kullanıcısından herhangi bir ücret talep edemez.

(2) Sözleşmede kararlaştırılmış olması şartıyla, ödeme hizmeti kullanıcısının ek bilgi, daha sık bilgilendirme veya bilgilerin çerçeve sözleşmede öngörülenden farklı yöntemlerle iletilmesini talep etmesi halinde, ödeme hizmeti sağlayıcısı ödeme hizmeti kullanıcısından bu işlemin maliyetiyle orantılı ücret talep edebilir.

Ücretler

MADDE 41 – (1) Ödeme hizmeti sağlayıcısı, sözleşmede kararlaştırılmış olması şartıyla ödeme hizmeti kullanıcısından 48 inci maddenin ikinci fıkrası, 49 uncu maddenin beşinci fıkrası ve 54 üncü maddenin ikinci fıkrasında belirtilen hallerde maliyetiyle orantılı bir ücret talep edebilir.

(2) Gönderen ve alıcı ödeme işlemi için kendi ödeme hizmeti sağlayıcısı tarafından belirlenen ücreti öder. Ödeme işleminin bir para biriminin diğer bir para birimine çevrilmesini gerektirmesi durumunda sözleşmede

kararlaştırılması halinde karşı tarafın ödeme hizmeti sağlayıcısına da ödeme yapılabilir.

İlave ücret ve indirimler hakkında bilgilendirme

MADDE 42 – (1) Alıcı, bir ödeme aracının kullanımı için ilave ücret talebini veya indirim teklifini ödeme işleminden önce gönderene bildirir.

(2) Bir ödeme aracının kullanımı için ödeme hizmeti sağlayıcısı veya bir üçüncü kişi tarafından ücret talep edilmesi halinde, bu durum ödeme işleminden önce ödeme hizmeti kullanıcısına bildirilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Tarafların Hak ve Yükümlülükleri

Ödeme işleminin onaylanması ve onayın geri alınması

MADDE 43 – (1) Ödeme işlemi, gönderen tarafından ödeme işleminin gerçekleştirilmesine onay verilmesi ile yetkilendirilmiş sayılır.

(2) Ödeme işlemine ilişkin onay, kararlaştırılan yönteme uygun olarak, işlem gerçekleşmeden önce ya da taraflar arasında anlaşılmalı olması halinde işlemin gerçekleşmesinden sonra verilir. Kararlaştırılan yönteme uygun olarak onaylanmamış ödeme işlemi yetkilendirilmemiş sayılır.

(3) Gönderen, 49 uncu maddede belirtilen sürelerden önce onayı geri alabilir. Birden fazla ödeme işlemine ilişkin olarak verilen onayın geri alınması durumunda ileri tarihli ödemeler yetkilendirilmemiş sayılır.

Ödeme aracıyla ilgili hak ve yükümlülükler

MADDE 44 – (1) Ödeme aracıyla onay verilecek ödeme işlemleri için taraflar arasında bir harcama limiti kararlaştırılabilir.

(2) Ödeme hizmeti sağlayıcısı, ödeme aracının hileli veya yetkisiz kullanımı şüphesini doğuran durumlarda ödeme aracını kullanıma kapatır ve diğer kanunlarda yer alan bilgi verilmesini engelleyici hükümler ile güvenliği tehdit edici objektif nedenlerin bulunması hali dışında göndereni kullanıma kapatma gerekçesi konusunda 39 uncu maddeye uygun olarak bilgilendirir.

(3) Ödeme aracının kullanıma kapatılma sebebi ortadan kalktığında, ödeme hizmeti sağlayıcısı ödeme aracını kullanıma açar veya gönderene yeni bir ödeme aracı temin eder.

(4) Ödeme hizmeti kullanıcısı, ödeme aracı ile ilgili kişisel güvenlik bilgilerinin korunmasına yönelik gerekli önlemleri almak ve ödeme aracını ihraç ve kullanım koşullarına uygun olarak kullanmakla yükümlüdür. Ödeme aracının kaybolması, çalınması veya iradesi dışında gerçekleşmiş herhangi bir işlemi öğrenmesi halinde, ödeme hizmeti kullanıcısı durumu derhal ödeme hizmeti sağlayıcısına veya ödeme hizmeti sağlayıcısı tarafından belirlenmiş kuruluşa bildirir.

(5) Ödeme aracı ihraç eden ödeme hizmeti sağlayıcısı;

a) Ödeme hizmeti kullanıcısı dışındakilerin ödeme aracı ile ilgili kişisel güvenlik bilgilerine erişimlerinin engellenmesi için gerekli önlemleri almak,

b) Ödeme aracının yenilenmesi dışında, talep edilmemiş bir ödeme aracını kullanıcıya göndermemek,

c) Dördüncü fıkra göre bildirim yapılabilmesini ve ödeme aracının kullanıma açılması talebinde bulunulabilmesini sağlamak için gerekli önlemleri almak ve bildirim tarihinden itibaren on sekiz ay içinde talep edilmesi halinde bildirim yapıldığına ilişkin kanıtları ödeme hizmeti kullanıcısına sağlamak,

ç) Dördüncü fıkra göre yapılan bildirimden itibaren ödeme aracının her türlü kullanımını engellemek,

ile yükümlüdür.

(6) Ödeme aracının veya ödeme aracına ilişkin kişisel güvenlik bilgilerinin ödeme hizmeti kullanıcısına güvenli ve sorunsuz bir şekilde ulaştırılmasından ödeme hizmeti sağlayıcısı sorumludur.

Yetkilendirilmemiş veya hatalı gerçekleştirilmiş işlemlerde tarafların hak ve yükümlülükleri

MADDE 45 – (1) Ödeme hizmeti kullanıcısı, yetkilendirmediği veya hatalı gerçekleştirilmiş ödeme işlemini öğrendiği andan itibaren ödeme hizmeti sağlayıcısına gecikmeksizin bildirmek suretiyle işlemin düzeltilmesini isteyebilir. Düzeltme talebi, her halükarda ödeme işleminin gerçekleştirilmesinden itibaren on üç ay içinde yapılır. Ödeme hizmeti sağlayıcısı tarafından ödeme işlemine ilişkin bu Yönetmelikte belirtilen tüm bilgilerin ödeme hizmeti kullanıcısına sağlanmamış olması halinde, ödeme hizmeti kullanıcısı bu süreyle bağlı olmaksızın her zaman düzeltme talep edebilir. Bu fıkra kapsamındaki bildirimlerin yazılı olarak veya uzaktan iletişim aracı ile yapılması ve bildirimlere ilişkin kayıtların kuruluş tarafından saklanması esastır.

(2) Ödeme hizmeti kullanıcısının gerçekleşmiş bir ödeme işlemini yetkilendirmediğini veya işlemin doğru bir şekilde gerçekleşmediğini iddia etmesi durumunda, bu işlemin ödeme hizmeti kullanıcısı tarafından onaylandığını, doğru bir şekilde kaydedildiğini ve hesaplara işlendiğini ispat yükümlülüğü ödeme hizmeti sağlayıcısına aittir.

(3) Ödeme işleminin ödeme hizmeti kullanıcısı tarafından yetkilendirilmeksizin ya da hatalı olarak gerçekleştiğinin ispatı durumunda, gönderenin ödeme hizmeti sağlayıcısı bu ödeme işlemine ilişkin tutarı derhal gönderene iade etmek veya borçlandırılan ödeme hesabını eski durumuna getirmekle yükümlüdür.

(4) Kayıp veya çalıntı bir ödeme aracının kullanılması ya da kişisel güvenlik bilgilerinin gereği gibi muhafaza edilmemesi nedeniyle ödeme aracının başkaları tarafından kullanılması durumunda, gönderen, yetkilendirmediği ödeme işlemlerinden doğan zararın yüz elli Türk Lirasına kadar olan bölümünden sorumludur. Gönderen, 44 üncü maddenin dördüncü fıkrası uyarınca yaptığı bildirimden sonra gerçekleşen yetkilendirmediği ödeme işlemlerinden sorumlu tutulamaz.

(5) Gönderen, ödeme aracını hileli kullanması veya 44 üncü maddede yer alan yükümlülüklerini kasten veya ağır ihmalle yerine getirmemesi durumunda, yetkilendirilmemiş ödeme işleminden doğan zararın tamamından sorumludur.

(6) Gönderenin ödeme hizmeti sağlayıcısının 44 üncü maddenin dördüncü fıkrası kapsamındaki bildirim yapılabilmesi için gerekli tedbirleri almamış olması, ödeme hesabını donduramaması ya da ödeme aracını kullanıma kapatamaması hallerinde ödeme aracının kullanılmasından doğan zarardan gönderen sorumlu tutulamaz.

Alıcı tarafından veya alıcı aracılığıyla başlatılan ödeme işlemlerinde geri ödeme

MADDE 46 – (1) Alıcı tarafından yetkilendirilmiş veya alıcı aracılığıyla başlatılan ödeme işleminde yetkilendirme sırasında ödeme işlemine ilişkin tutarın tam olarak belirtilmemesi ve gerçekleşen ödeme işlemi tutarının, harcama geçmişi, sözleşme şartları ve ilgili diğer hususlar dikkate alınarak öngörülen tutarı aşması halinde, gönderen gerçekleşen ödeme işlemi tutarı kadar geri ödeme yapılmasını talep edebilir. Alınan malın tüketilmesinden veya hizmetin alınmasından sonra geri ödeme talep edilemez. Ödeme hizmeti sağlayıcısı gönderenden talebine ilişkin gerçeğe dayalı kanıtlar sunmasını isteyebilir. Geri ödeme talebi, ödeme işleminin gerçekleştirildiği tarihten itibaren iki ay içinde yapılmalıdır.

(2) Doğrudan borçlandırma yoluyla yapılan ödeme işleminde, birinci fıkrada yer alan geri ödemeye ilişkin koşulların oluşmadığı durumlarda dahi gönderenin geri ödeme isteyebileceği sözleşmede kararlaştırılabilir.

(3) Ödeme işleminin sözleşmede yer alan referans döviz kuruna uygun olarak gerçekleştirilmesi kaydıyla, gönderen birinci fıkradaki koşulların oluştuğu iddiasını döviz kurundan kaynaklanan nedenlere dayandıramaz.

(4) Ödeme işlemine ilişkin onayın doğrudan ödeme hizmeti sağlayıcısına verilmesi veya ödemenin gerçekleştirilmesi gereken tarihten en az bir ay önce gönderene bildirimde bulunulması hallerinde ödeme işlemi için gönderenin herhangi bir geri ödeme talep etme hakkı bulunmadığı sözleşmede kararlaştırılabilir.

(5) Ödeme hizmeti sağlayıcısı, gönderenin geri ödeme talebini aldığı tarihten itibaren on iş günü içinde kabul ederek geri ödemeyi eksiksiz yapar ya da gerekçeleri ile birlikte reddederek başvurabileceği hukuki yolları bildirir. Bu hüküm üçüncü fıkrada belirtilen durumlarda uygulanmaz.

BEŞİNCİ KISIM

Ödeme

BİRİNCİ BÖLÜM

Ödeme Emri ve Ödeme Tutarı

Ödeme emrinin alınması

MADDE 47 – (1) Ödeme emrinin gönderenin ödeme hizmeti sağlayıcısına ulaştığı an, ödeme emrinin alındığı an olarak kabul edilir. Ödeme emrinin gönderenin ödeme hizmeti sağlayıcısına iş günü dışında ulaşması durumunda, ödeme emri izleyen ilk iş günü alınmış sayılır.

(2) Ödeme hizmeti sağlayıcısı, ödeme emrinin bir iş günü içinde en son ne zaman alınacağına ilişkin bir saat belirleyebilir. Belirlenen saatten sonra alınan ödeme emri ertesi iş günü alınmış sayılır.

(3) Ödemenin belirli bir günde, belirli bir dönemin sonunda veya gönderenin ödemeye ilişkin fonları ödeme hizmeti sağlayıcısının tasarrufuna bıraktığı günde gerçekleştirilmesinin kararlaştırılması halinde, ödeme için kararlaştırılan gün ödeme emrinin alınma zamanı olarak kabul edilir. Kararlaştırılan günün gönderenin ödeme hizmeti sağlayıcısı için iş günü olmaması halinde, ödeme emri izleyen ilk iş günü alınmış sayılır.

Ödeme emrinin reddi

MADDE 48 – (1) Sözleşmede öngörülen şartların gönderen tarafından yerine getirilmesi kaydıyla, ödeme işleminin gönderen veya alıcı tarafından başlatılıp başlatılmadığına bakılmaksızın, ödeme işleminin gerçekleştirilmesi 5549 sayılı Kanun ve diğer ilgili mevzuata aykırılık oluşturmadığı veya haklı bir neden olmadığı sürece, gönderenin ödeme hizmeti sağlayıcısı ödeme emrini yerine getirmeyi reddedemez.

(2) Ödeme hizmeti sağlayıcısı, bir ödeme emrini yerine getirmeyi reddettiği takdirde, red gerekçesini ve varsa redde sebep olan hataların ne şekilde düzeltilebileceğini önceden kararlaştırılan yöntemle göre en kısa zamanda ve her halükarda en geç ödeme emrinin alınmasını izleyen işgünü sonuna kadar ödeme hizmeti kullanıcısına bildirir. Sözleşmede, reddin haklı bir sebebe dayanması halinde ödeme hizmeti sağlayıcısının ödeme hizmeti kullanıcısına yapacağı bildirim için ücret talep edebileceği kararlaştırılabilir.

(3) 52 nci ve 55 inci maddelerin uygulanmasında, ödeme hizmeti sağlayıcısı tarafından bu madde kapsamında reddedilen ödeme emri hiç alınmamış sayılır.

Ödeme emrinin geri dönülemezliği

MADDE 49 – (1) Ödeme emri, gönderenin ödeme hizmeti sağlayıcısı tarafından alındıktan sonra aksi taraflar arasında kararlaştırılmadıkça gönderen tarafından geri alınamaz.

(2) Ödeme işleminin alıcı tarafından veya alıcı aracılığıyla başlatıldığı durumlarda, gönderen, ödeme emrini ödeme hizmeti sağlayıcısına ilettikten veya ödeme işleminin gerçekleştirilmesi için onay verdikten sonra ödeme emrini geri alamaz.

(3) Doğrudan borçlandırma yöntemiyle yapılan ödeme işleminde, gönderen ödeme emrini en geç fonların hesaba borç kaydedilmesi için kararlaştırılan günden önceki iş günü sonuna kadar geri alabilir.

(4) 47 nci maddenin üçüncü fıkrası kapsamındaki ödemelerde, ödeme hizmeti kullanıcısı ödeme emrini en geç ödeme işleminin gerçekleştirilmesi için kararlaştırılan günden önceki iş gününün sonuna kadar geri alabilir.

(5) Bu maddede belirtilen süreler geçtikten sonra, ödeme emrinin geri alınması tarafların anlaşmasına bağlıdır. İkinci ve üçüncü fıkralarda belirtilen hallerde, gönderenin süre geçtikten sonra işlemi geri alabilmesi için alıcının onayı gerekir. Sözleşmede kararlaştırılması halinde, ödeme hizmeti sağlayıcısı tarafından ödeme emrinin geri alınması için ücret talep edilebilir.

Gönderilen ve alınan tutarlar

MADDE 50 – (1) Gönderenin ödeme hizmeti sağlayıcısı ödeme işlemi kapsamında aktardığı tutar üzerinden herhangi bir kesinti yapamaz.

(2) Alıcı ile alıcının ödeme hizmeti sağlayıcısı, tahsil edilecek ücretlerin ödeme işlemi tutarından düşülmesini kararlaştırabilir. Bu durumda, alıcıya yapılacak bildirimde ödeme işleminin tam tutarı ve ücretler ayrı ayrı belirtilir.

(3) İkinci fıkra hükmü saklı kalmak kaydıyla, gönderen tarafından başlatılan ödeme işlemlerinde gönderenin ödeme hizmeti sağlayıcısı, alıcı tarafından veya alıcı aracılığıyla başlatılan ödeme işlemlerinde ise alıcının ödeme hizmeti sağlayıcısı ödeme işleminin tam tutarının alıcının eline geçmesinden sorumludur.

Ödemelerde kullanılacak para birimi

MADDE 51 – (1) Ödemeler, 7/8/1989 tarihli ve 89/14391 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararda belirlenen düzenlemelere uygun olmak kaydıyla tarafların anlaştığı para birimi kullanılarak gerçekleştirilir.

Ödeme hesabına yapılan ödemeler

MADDE 52 – (1) Gönderenin ödeme hizmeti sağlayıcısı, ödeme emrinin alındığı tarihte derhal ve her halükarda en geç izleyen iş günü sonuna kadar ödeme işleminin tutarını alıcının ödeme hizmeti sağlayıcısının hesabına aktarır. Yazılı sözleşme ile başlatılan işlemlerde bu süre bir iş günü uzatılabilir. Ödemenin gerçekleştirilmesi için daha uzun bir süre kararlaştırılması halinde bu süre ödeme emrinin alındığı tarihten itibaren dört iş gününü geçemez.

(2) Gönderenin ödeme hizmeti sağlayıcısının veya alıcının ödeme hizmeti sağlayıcısının yurt dışında bulunması halinde, taraflar arasında birinci fıkrada belirtilen sürelerden farklı bir süre kararlaştırılabilir.

(3) Ödemenin gerçekleştirilmesi için ödeme emrinin verildiği tarihten sonraki bir tarihin kararlaştırılması halinde ödeme tutarı bu tarihten önce gönderenin ödeme hesabından düşülemez.

(4) Alıcının ödeme hizmeti sağlayıcısı, ödeme işlemi tutarının hesabına geçtiği iş gününün sonuna kadar bu tutarı alıcının ödeme hesabına aktararak kullanımına hazır hale getirir.

(5) Alıcı tarafından veya alıcı aracılığıyla başlatılan ödeme işleminde, alıcının ödeme hizmeti sağlayıcısı ödeme emrini alıcı ile üzerinde anlaşılan süre içinde gönderenin ödeme hizmeti sağlayıcısına iletir.

(6) Ödeme hizmeti kullanıcısının tüketici olduğu hallerde, ödeme hesabına hesabın para birimi cinsinden nakit olarak yatırılan paralar, ödeme hizmeti sağlayıcısı tarafından alındığı tarihte kullanıma hazır hale getirilir. Ödeme hizmeti kullanıcısının tüketici olmadığı hallerde, yatırılan paralar en geç alınmasını izleyen iş gününde kullanıma hazır hale getirilir.

Alıcının ödeme hizmeti sağlayıcısı nezdinde bir ödeme hesabının bulunmaması

MADDE 53 – (1) Alıcının ödeme hizmeti sağlayıcısı nezdinde hesabının bulunmadığı durumlarda, alıcı adına fonu alan ödeme hizmeti sağlayıcısı bu fonu derhal ve her halükarda en geç izleyen iş günü sonuna kadar alıcının kullanımına hazır hale getirir.

İKİNCİ BÖLÜM

Ödeme Hizmeti Sağlayıcısının Sorumluluğu

Hatalı kimlik tanımlayıcıları

MADDE 54 – (1) Gönderen tarafından belirtilen kimlik tanımlayıcıya uygun şekilde yapılan ödeme işlemleri doğru gerçekleştirilmiş sayılır. Ödeme hizmeti kullanıcısı tarafından kimlik tanımlayıcıya ilave bilgiler verilmiş olsa dahi, ödeme hizmeti sağlayıcısı ödeme işleminin sadece kimlik tanımlayıcı ile gerçekleştirilmesinden sorumludur.

(2) Ödeme hizmeti kullanıcısı tarafından belirtilen kimlik tanımlayıcının hatalı olması halinde, ödeme hizmeti sağlayıcısı ödeme işleminin gerçekleştirilmemesinden veya hatalı gerçekleştirilmesinden sorumlu tutulamaz. Gönderenin ödeme hizmeti sağlayıcısı, hatalı ödeme işlemine konu olan fonları geri almak için gereken işlemleri yapar. Sözleşmede kararlaştırılmış olması halinde, ödeme hizmeti sağlayıcısı fonun geri alınması için, ödeme hizmeti kullanıcısından ücret talep edebilir.

İşlemin gerçekleştirilmemesi veya hatalı gerçekleştirilmesi

MADDE 55 – (1) Ödeme emrinin gönderen tarafından verildiği ödeme işlemlerinde, gönderenin ödeme hizmeti sağlayıcısı, ödeme işleminin doğru gerçekleştirilmesinden gönderene karşı sorumludur. Gönderenin ödeme hizmeti sağlayıcısı alıcının ödeme hizmeti sağlayıcısının ödeme tutarını 52 nci maddenin birinci fıkrasına uygun olarak aldığını ispatlaması halinde, ödeme işleminin doğru gerçekleştirilmesinden alıcının ödeme hizmeti sağlayıcısı sorumlu olur.

(2) Gönderenin ödeme hizmeti sağlayıcısı birinci fıkraya göre sorumlu olduğu hallerde, ödeme işleminin gerçekleşmemiş veya hatalı gerçekleşmiş kısmını gecikmeden gönderene iade eder ve tutarın ödeme hesabından düşülmüş olması halinde ödeme hesabını eski durumuna getirir.

(3) Alıcının ödeme hizmeti sağlayıcısının birinci fıkraya göre sorumlu olduğu hallerde, alıcının ödeme hizmeti sağlayıcısı, ödeme işlemi tutarını derhal alıcının hesabına aktararak kullanımına hazır hale getirir.

(4) Ödeme emrinin gönderen tarafından verildiği gerçekleştirilmeyen veya hatalı gerçekleştirilen ödeme işlemlerinde gönderenin ödeme hizmeti sağlayıcısı, bu madde kapsamında sorumlu olup olmadığına bakılmaksızın, talep edilmesi halinde işlemin gerçekleştirilmemesinin veya hatalı gerçekleştirilmesinin nedenlerini tespit eder ve sonucunu gönderene bildirir.

(5) Ödeme emrinin alıcı tarafından veya alıcı aracılığıyla verildiği ödeme işlemlerinde alıcının ödeme hizmeti sağlayıcısı ödeme emrinin 52 nci maddenin beşinci fıkrasına uygun şekilde gönderenin ödeme hizmeti sağlayıcısına doğru olarak gönderilmesinden alıcıya karşı sorumludur.

(6) Ödeme emrinin alıcı tarafından veya alıcı aracılığıyla verildiği ödeme işlemlerinde, alıcının ödeme hizmeti sağlayıcısı, ödeme işleminin 52 nci maddenin dördüncü fıkrasına uygun olarak gerçekleştirilmesinden alıcıya karşı sorumludur. Alıcının ödeme hizmeti sağlayıcısı, kendi hesaplarına aktarılmasını müteakip ödeme işlemi tutarını derhal alıcının hesabına aktarır ve kullanımına hazır hale getirir.

(7) Ödeme emrinin alıcı tarafından veya alıcı aracılığıyla verildiği ödeme işlemlerinde, alıcının ödeme hizmeti sağlayıcısının ödeme emrini gönderenin ödeme hizmeti sağlayıcısına doğru olarak gönderdiğini ispatlaması halinde, ödeme işleminin doğru gerçekleştirilmesinden gönderenin ödeme hizmeti sağlayıcısı sorumlu olur. Gönderenin ödeme hizmeti sağlayıcısı ödeme işleminin gerçekleşmemiş veya hatalı gerçekleşmiş kısmını gecikmeden gönderene iade eder ve ödeme hesabını eski durumuna getirir.

(8) Ödeme emrinin alıcı tarafından veya alıcı aracılığıyla verildiği gerçekleştirilmeyen veya hatalı gerçekleştirilen ödeme işleminde, alıcının ödeme hizmeti sağlayıcısı, bu madde kapsamında sorumlu olup olmadığına bakılmaksızın, talep edilmesi halinde gerçekleştirilmeyen veya hatalı gerçekleştirilen ödeme işleminin nedenlerini tespit eder ve sonucunu alıcıya bildirir.

(9) Ödeme hizmeti sağlayıcısı, ödeme işleminin gerçekleştirilmemesi veya hatalı gerçekleştirilmesi sonucunda ödeme hizmeti kullanıcısının ödediği faiz ve ücretlerin tazmininden kendi ödeme hizmeti kullanıcısına karşı sorumludur.

Mücbir sebep

MADDE 56 – (1) Ödeme hizmeti sağlayıcısı, olağanüstü hallerde, mücbir sebep durumunda veya diğer kanunların öngördüğü yükümlülükler gerektirdiğinde dördüncü kısmın dördüncü bölümü ile beşinci kısmın birinci ve ikinci bölümü kapsamında sorumlu tutulamaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Muafiyetler

Tüketici olmayan ödeme hizmeti kullanıcıları

MADDE 57 – (1) Ödeme hizmeti kullanıcısının tüketici olmadığı ödeme işlemlerinde, taraflar arasındaki sözleşmede, 36 ncı maddenin dördüncü fıkrası, 41 inci maddenin birinci fıkrası, 43 üncü maddenin ikinci fıkrası, 45 inci maddenin ikinci, dördüncü ve altıncı fıkraları, 46, 49 ve 55 inci maddelerin uygulanmaması ya da farklı şekilde uygulanması kararlaştırılabilir. Taraflar arasında, yetkilendirilmemiş veya hatalı bir şekilde gerçekleştirilmiş ödeme işlemine ilişkin bildirim konusunda 45 inci maddenin birinci fıkrasında ve ödeme hesabına yapılan ödemelerle ilgili olarak 52 nci maddenin birinci fıkrasında yer alan süreden farklı bir süre belirlenebilir.

Düşük değerli ödeme aracı ve elektronik para için ayrıcalık

MADDE 58 – (1) Çerçeve sözleşmeye göre üç yüz Türk Lirasını aşmayan ödeme işlemlerinde ya da beş yüz Türk Lirası veya altında harcama limiti olan veya herhangi bir zamanda içerdiği fon tutarı beş yüz Türk Lirasını geçmeyen ödeme araçlarında bilgilendirme yükümlülüklerine ilişkin olarak;

a) Ödeme hizmeti sağlayıcısının gönderene sadece ödeme aracının kullanılma yöntemi, sorumluluk, ödenecek ücretler ve diğer önemli bilgileri de içeren ödeme hizmetinin temel özellikleri ile gerektiğinde 35 inci maddede sayılan diğer şartlara nereden ulaşılabilceğine ilişkin bilgiyi sağlayacağı,

b) Ödeme hizmeti sağlayıcısının çerçeve sözleşmede değişiklik öneremeyeceği,

c) Ödeme hizmeti sağlayıcısının ödeme hizmetinin gerçekleşmesinden sonra ödeme hizmeti kullanıcısının ödeme işlemini tespiti için işleme özgü referans bilgisini, ödeme işleminin tutarını ya da aynı tür birden fazla işlemin yapıldığı hallerde işlemlerin toplam tutarını ve bu işlemler için ödenecek ücretlere ilişkin bilgileri sağlamakla yükümlü olduğu; kullanıcısı belli olmayan ödeme araçlarında ya da ödeme hizmeti sağlayıcısının bu bilgileri vermesinin teknik olarak mümkün olmadığı hallerde bu bilgilendirmenin yapılmayacağı; ancak her halükarda ödeme aracındaki fonun tutarına ilişkin bilgileri sağlamakla yükümlü olacağı,

kararlaştırılabilir.

(2) Çerçeve sözleşmeye göre, üç yüz Türk Lirasını aşmayan ödeme işlemlerini ilgilendiren ya da beş yüz Türk Lirası veya altında harcama limiti olan veya herhangi bir zamanda içerdiği fon tutarı beş yüz Türk Lirasını geçmeyen ödeme araçlarına ilişkin olarak;

a) Ödeme aracının kullanıma kapatılmıyor veya sonraki kullanımların engellenemiyor olması halinde, 44 üncü maddenin dördüncü fıkrası, 44 üncü maddenin beşinci fıkrasının (c) ve (ç) bentleri, 45 inci maddenin beşinci ve altıncı fıkralarının uygulanmayacağı,

b) Kullanıcısı belli olmayan ödeme araçlarında veya ödeme aracının özellikleri nedeniyle ortaya çıkan diğer sebeplerle, ödeme hizmeti sağlayıcısının ödeme işleminin yetkilendirilmiş olduğunu ispat edememesi halinde, 45 inci maddenin ikinci, üçüncü, dördüncü, beşinci ve altıncı fıkralarının uygulanmayacağı,

c) Ödeme emrinin yerine getirilmemesi durumunun halin şartlarından açıkça anlaşılabilir olduğu hallerde, ödeme hizmeti sağlayıcısının ödeme emrinin reddini ödeme hizmeti kullanıcısına bildirmesine gerek olmadığı,

ç) Gönderenin ödeme emrini ilettikten veya ödeme işleminin gerçekleştirilmesi için onay verdikten sonra ödeme emrini geri alamayacağı,

d) 52 ve 53 üncü maddelerde yer alan sürelerden farklı gerçekleştirilme sürelerinin geçerli olacağı,

kararlaştırılabilir.

(3) Üç yüz Türk Lirasını aşmayan ödeme işlemlerini ilgilendiren ya da beş yüz Türk Lirası veya altında harcama limiti olan veya herhangi bir zamanda içerdiği fon tutarı beş yüz Türk Lirasını geçmeyen ödeme araçlarına ilişkin olarak 29 uncu maddenin birinci fıkrası ve 33 üncü maddenin birinci fıkrası kapsamında sözleşme düzenlenmesi zorunlu değildir. Çerçeve sözleşmeye ilişkin olanlar dışında birinci ve ikinci fıkra hükümleri bu ödeme araçları için de uygulanır.

Şikâyet ve itirazlar

MADDE 59 – (1) Ödeme hizmeti sağlayıcıları, ödeme hizmeti kullanıcılarının ödeme hizmetiyle ilgili olarak yapacakları şikâyet ve itiraz başvurularını, başvuru tarihinden itibaren yirmi gün içinde ödeme hizmeti kullanıcılarının başvuru yöntemi kullanılarak kanıtlanabilir ve gerekçeli bir şekilde cevaplandırmak zorundadır. Ödeme hizmeti sağlayıcıları, ödeme hizmeti kullanıcılarının şikâyet ve itirazlarının ilgili birimlerine kolaylıkla ulaşmasını sağlayacak tedbirleri almakla yükümlüdür.

ALTINCI KISIM

Son Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yetkili mercilerle işbirliği

MADDE 60 – (1) Yabancı ülke kanunlarına göre denetime yetkili ve Kurum muadili mercilerin, kendi ülkelerinde faaliyet gösteren ödeme kuruluşu ve elektronik para kuruluşlarının Türkiye'deki ortaklıklarında denetim yapma ve bilgi talepleri ile kuruluşların yurt dışındaki şube veya ortaklıklarının konsolidasyon kapsamında yer alan bilgilerine ilişkin taleplerinin karşılıklılık ilkesi de dikkate alınarak yerine getirilmesi Kurulun iznine tâbidir.

(2) Yurt içi ve yurt dışı yetkili mercilerle denetime, bilgi paylaşımına ve diğer hususlara dair yapılacak işbirliğine ilişkin ilave usul ve esaslar ilgili tarafların görüşü alınmak suretiyle Kurulca belirlenebilir.

Yurtdışından temin edilecek belgeler

MADDE 61 – (1) Bu Yönetmelikte yer alan faaliyet izinleri ile ilgili olarak yabancı uyruklu kişilerden, gerekli görülen ve ilgili ülke mevzuatına göre temin edilmesi mümkün olan belgeler istenir.

(2) Yabancı uyruklu kişilerden istenilen belgelerin bu kişilerin yerleşik olduğu ülkede kayıtların tutulduğu bir merci ya da sistem olmaması nedeniyle temin edilememesi durumunda, bu durumun ilgili ülkenin yetkili mercilerinden alınacak bir belge ile Kuruma tevsik edilmesi zorunludur.

(3) Yabancı uyruklu kişilerden istenilen belgelerin bu kişilerin yerleşik olduğu ülkede kayıtların tutulduğu bir merci ya da sistem olmaması nedeniyle temin edilemediği ve bu durum ilgili ülkenin yetkili mercilerinden alınacak bir belge ile Kuruma tevsik edilemediği takdirde, söz konusu tevsikin yapılamayacağına dair ilgili gerçek kişi veya tüzel kişilerce yazılı olarak beyanda bulunulması zorunludur.

(4) Bu Yönetmelikte yer alan başvurularla ilgili olarak yurt dışından temin edilecek belgelerin ilgili ülkenin yetkili makamlarınca ve Türkiye'nin o ülkedeki konsoloslughunca veya Lahey Devletler Özel Hukuku Konferansı çerçevesinde hazırlanan 20/6/1984 tarihli ve 3028 sayılı Kanun ile kabul edilen Yabancı Resmi Belgelerin Tasdiki Mecburiyetinin Kaldırılması Sözleşmesi hükümlerine göre onaylanmış olması ve başvuruya belgelerin noter onaylı tercümelerinin de eklenmesi şarttır.

İlave bilgi ve belge talebi

MADDE 62 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında Kuruma yapılacak başvurularda, Kurum gerekli göreceği ilave bilgi ve belgeleri talep edebilir. Kurum tarafından talep edilen ilave bilgi ve belgelerin Kuruma ulaşmasına kadar geçen süre Kanunun 15 inci maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan altı aylık sürenin hesaplanmasında dikkate alınmaz. Farklı olarak alınan bilgi ve belgeler çerçevesinde Kurul işlem tesis edebilir.

Parasal tutarlar

MADDE 63 – (1) Bu Yönetmelikte yer alan parasal tutarların günün şartları dikkate alınarak güncellenmesi yetkisi Kurula aittir.

Bilgi sistemlerinin yönetimi ve denetimi

MADDE 64 – (1) Kuruluşların Kanun kapsamındaki faaliyetlerini gerçekleştirmede kullandıkları bilgi sistemlerinin yönetimi ile yetkilendirilmiş bağımsız denetim kuruluşları tarafından denetlenmelerine ilişkin usul ve esasları Kurul belirler.

Yürürlük

MADDE 65 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 66 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Başkanı yürütür.

[**Ekleri için tıklayınız.**](#)